

S O C I A L

ACCESUL TINERILOR PE PIATA FORTEI DE MUNCA

A N U L 2 0 1 6

ROMÂNIA

2 0 1 7

INSTITUTUL NAȚIONAL DE
STATISTICĂ
NATIONAL INSTITUTE OF STATISTICS

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

www.insse.ro

Coordonatorul publicației:

Elena Mihaela IAGĂR - Vicepreședinte

Coordonatorii ediției:

Silvia PISICĂ - Director General

Direcția Generală de Demografie și Statistică Socială

Lavinia BĂLTEANU - Director

Ruxandra MOLDOVEANU - Director Adjunct

Direcția de Calcul a Indicatorilor privind Populația și Migrația Externă

Autori:

Ruxandra MOLDOVEANU - Director Adjunct

Monica APOSTOL - Consilier

Diana POPA - Expert

Mirela IONIȚĂ - Expert

Bogdan GREABU - Expert

Direcția de Calcul a Indicatorilor privind Populația și Migrația Externă

Sofica MUȘAT - Șef serviciu

Direcția de Statistică Socială

Radu Mugur OPREA - Director

Direcția de Proiectare și Întreținere a Aplicațiilor IT

Tehnoredactare și machetare:

Bogdan GREABU - Expert

Direcția de Statistică Socială

Pre-press și tipărire :

Direcția Generală de IT și Infrastructură Statistică

Direcția de Editare a Publicațiilor Statistice

Coordonatori :

Gheorghe VAIDA-MUNTEAN - Director General

Vitty-Cristian CHIRAN - Director

Publicația electronică pe CD-rom:

Roxana ȘERBAN - Consilier

Coperta : Alexandru POPESCU - Consilier

© Foto: Vitty-Cristian CHIRAN - Director

ISSN: 2067-256X

ISSN-L:2067-256X

© INS 2017

- **Reproducerea** conținutului acestei publicații, integrală sau parțială, în forma originală sau modificată, precum și **stocarea** într-un sistem de regăsire sau **transmiterea** sub orice formă și prin orice mijloace **sunt interzise** fără autorizarea scrisă a Institutului Național de Statistică.
- **Utilizarea** conținutului acestei publicații, cu titlu explicativ sau justificativ, în articole, studii, cărți este autorizată numai cu indicarea clară și precisă a sursei.

Editat la Editura Institutului Național de Statistică.

Cuprins

I. METODOLOGIA ȘI ORGANIZAREA ANCHETEI

1. Obiectivele anchetei	9
2. Concepte și definiții.....	9
3. Sfera de cuprindere a anchetei	13
4. Metoda de înregistrare	13
5. Perioada de referință și de înregistrare.....	13
6. Planul de sondaj	13
7. Extinderea rezultatelor	14

II. REZULTATELE ANCHETEI

Sinteză	17
1. Caracteristici generale	19
2. Relația cu sistemul național de educație	20
3. Munca în timpul studiilor	25
4. Relația cu piața forței de muncă.....	27

III. TABELE - tabelele apar numai pe CD-ROM

1. Tineri de 15-34 ani pe grupe de vârstă, după nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
2. Tineri de 15-34 ani pe grupe de vârstă, după domeniul de pregătire, pe sexe și medii de rezidență
3. Tineri de 15-34 ani după experiența profesională din timpul studiilor de cel mai înalt grad absolvite, după domeniul de pregătire, pe sexe și medii de rezidență
4. Tineri de 15-34 ani după experiența profesională din timpul studiilor de cel mai înalt grad absolvite, după nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
5. Tineri de 15-34 ani după experiența profesională din timpul studiilor de cel mai înalt grad absolvite, pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență
6. Tineri de 15-34 ani care au lucrat în timpul studiilor după legătura activității profesionale desfășurate cu programa școlară, după domeniul de pregătire, pe sexe și medii de rezidență
7. Tineri de 15-34 ani care au lucrat în timpul studiilor după legătura activității profesionale desfășurate cu programa școlară, după nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
8. Tineri de 15-34 ani care au lucrat în timpul studiilor după legătura activității profesionale desfășurate cu programa școlară, pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență

9. Tineri de 15-34 ani după relația cu sistemul național de educație, după domeniul de pregătire, pe sexe și medii de rezidență
10. Tineri de 15-34 ani după relația cu sistemul național de educație, după nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
11. Tineri de 15-34 ani care au ieșit din sistemul național de educație după vârsta la data încetării studiilor, după nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
12. Tineri de 15-34 ani care au ieșit din sistemul național de educație după motivul pentru care nu au continuat studiile, după nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
13. Tineri de 15-34 ani care au ieșit din sistemul național de educație după motivul pentru care nu au continuat studiile și vârsta la data ieșirii din sistemul național de educație, pe sexe și medii de rezidență
14. Tineri de 15-34 ani după participarea la activitatea economică și relația cu sistemul național de educație, pe sexe și medii de rezidență
15. Tineri de 15-34 ani după participarea la activitatea economică, pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență
16. Tineri de 15-34 ani care au ieșit din sistemul național de educație după participarea la activitatea economică, după nivelul de educație și timpul scurs de la încheierea studiilor, pe sexe și medii de rezidență
17. Tineri de 15-34 ani ocupați după statutul profesional și regimul de lucru, după nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
18. Tineri de 15-34 ani ocupați după statutul profesional și regimul de lucru, pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență
19. Tineri de 15-34 ani ocupați pe grupe de ocupații, după nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
20. Tineri de 15-34 ani ocupați pe grupe de ocupații, pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență
21. Tineri de 15-34 ani ocupați pe sectoare de activitate ale economiei naționale, după nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
22. Tineri de 15-34 ani ocupați pe sectoare de activitate ale economiei naționale, pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență
23. Salariați de 15-34 ani după metoda de găsire a locului de muncă actual și sectoare de activitate ale economiei naționale, pe sexe și medii de rezidență
24. Salariați de 15-34 ani după metoda de găsire a locului de muncă actual și grupe de ocupații, pe sexe și medii de rezidență
25. Salariați de 15-34 ani după metoda de găsire a locului de muncă actual și domeniul de pregătire, pe sexe și medii de rezidență
26. Salariați de 15-34 ani după metoda de găsire a locului de muncă actual și nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
27. Salariați de 15-34 ani după metoda de găsire a locului de muncă actual, pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență

28. Tineri de 15-34 ani ocupați după gradul de adecvare al nivelului de instruire absolvit la cerințele locului de muncă actual și sectoare de activitate ale economiei naționale, pe sexe și medii de rezidență
29. Tineri de 15-34 ani ocupați după gradul de adecvare al nivelului de instruire absolvit la cerințele locului de muncă actual și grupe de ocupații, pe sexe și medii de rezidență
30. Tineri de 15-34 ani ocupați după gradul de adecvare al nivelului de instruire absolvit la cerințele locului de muncă actual și domeniul de pregătire, pe sexe și medii de rezidență
31. Tineri de 15-34 ani ocupați după gradul de adecvare al nivelului de instruire absolvit la cerințele locului de muncă actual și nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
32. Tineri de 15-34 ani ocupați după gradul de adecvare al nivelului de instruire absolvit la cerințele locului de muncă actual, pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență
33. Tineri de 15-34 ani ocupați după schimbarea reședinței pentru obținerea locului de muncă actual, pe sectoare de activitate ale economiei naționale, sexe și medii de rezidență
34. Tineri de 15-34 ani ocupați după schimbarea reședinței pentru obținerea locului de muncă actual, pe grupe de ocupații, sexe și medii de rezidență
35. Tineri de 15-34 ani ocupați după schimbarea reședinței pentru obținerea locului de muncă actual, statutul profesional și regimul de lucru, pe sexe și medii de rezidență
36. Tineri de 15-34 ani ocupați după durata deplasării către locul de muncă, statutul profesional și regimul de lucru, pe sexe și medii de rezidență
37. Tineri de 15-34 ani ocupați după durata deplasării către locul de muncă, pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență
38. Tineri de 15-34 ani neocupați, necuprinși în sistemul național de educație pe grupe de vârstă, după domeniul de pregătire, pe sexe și medii de rezidență
39. Tineri de 15-34 ani neocupați, necuprinși în sistemul național de educație pe grupe de vârstă, după nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
40. Tineri de 15-34 ani neocupați, necuprinși în sistemul național de educație după ajutorul primit din partea agenției naționale de ocupare pentru găsirea unui loc de muncă, pe sexe și medii de rezidență
41. Tineri de 15-34 ani neocupați, necuprinși în sistemul național de educație după disponibilitatea de a-și schimba reședința, după nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
42. Tineri de 15-34 ani neocupați, necuprinși în sistemul național de educație după disponibilitatea de a-și schimba reședința, pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență
43. Tineri de 15-34 ani neocupați, necuprinși în sistemul național de educație după disponibilitatea la deplasări lungi (dinspre și către locul de muncă), după domeniul de pregătire, pe sexe și medii de rezidență
44. Tineri de 15-34 ani neocupați, necuprinși în sistemul național de educație după disponibilitatea la deplasări lungi (dinspre și către locul de muncă), după nivelul de educație, pe sexe și medii de rezidență
45. Tineri de 15-34 ani neocupați, necuprinși în sistemul național de educație după disponibilitatea la deplasări lungi (dinspre și către locul de muncă), pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență

I

Metodologia și organizarea anchetei

1. Obiectivele anchetei

Cercetarea “**Accesul tinerilor pe piața muncii**” s-a realizat în trimestrul II 2016, ca modul atașat cercetării statistice “Ancheta forței de muncă în gospodării (AMIGO)”, având ca obiectiv asigurarea informațiilor referitoare la:

- nivelul de studii al tinerilor și identificarea aspectelor care ar putea influența perspectivele lor de carieră;
- situația tinerilor pe piața muncii;
- demersurile individuale ale tinerilor pentru a găsi un loc de muncă și sprijinul pe care tinerii îl primesc în vederea găsirii unui loc de muncă; evaluarea percepțiilor tinerilor cu privire la măsura în care nivelul lor de studii corespunde exigențelor locului lor de muncă actual.

Prin ancheta complementară s-au colectat, pentru populația țintă, informații referitoare la:

- experiența profesională dobândită în timpul studiilor și legătura acesteia cu programa școlară;
- motivul principal al părăsirii sau necontinuării educației;
- ajutorul primit din partea agenției naționale de ocupare în vederea găsirii unui loc de muncă;
- metoda prin care a fost găsit locul de muncă actual;
- gradul de adecvare al nivelului de instruire absolvit la cerințele locului de muncă actual;
- disponibilitatea de a-și schimba reședința în vederea ocupării unui loc de muncă;
- disponibilitatea pentru deplasări lungi în vederea ocupării unui loc de muncă,

restul informațiilor fiind obținute prin Ancheta asupra forței de muncă în gospodării.

Cercetarea s-a realizat în baza Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/459 al Comisiei din 19 martie 2015 de specificare a caracteristicilor tehnice ale modulului ad-hoc pentru anul 2016 privind tinerii pe piața muncii, prevăzut de Regulamentul (CE) nr. 577/98 al Consiliului și furnizează date comparabile la nivelul Uniunii Europene.

2. Concepte și definiții

Populația activă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând **populația ocupată și șomerii**.

Încadrarea populației pe categorii, după participarea la activitatea economică, se face conform principiului priorității ocupării față de șomaj și a șomajului față de inactivitate.

Rata de activitate reprezintă ponderea populației active din grupa de vârstă x în populația totală din aceeași grupă de vârstă x.

Populația ocupată cuprinde toate persoanele de 15-34 ani care au desfășurat o activitate economică producătoare de bunuri sau servicii **de cel puțin o oră** în perioada de referință (o săptămână), în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură sau alte beneficii.

În afara persoanelor care au un loc de muncă și au lucrat în cursul săptămânii de referință, indiferent de statutul profesional, se consideră persoane ocupate și:

- persoanele care în cursul săptămânii de referință au desfășurat o muncă oarecare, plătită sau aducătoare de venit, chiar dacă erau în curs de pregătire școlară obligatorie, erau la pensie sau beneficiau de pensie, erau înscrise la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), primind sau nu indemnizație de șomaj;
- ucenicii și stagiarilor remunerați, care lucrează cu program de lucru complet sau parțial;
- membrii forțelor armate.

Conform standardelor și recomandărilor europene, în populația ocupată sunt incluse și:

- persoanele cu statut profesional de patron, lucrător pe cont propriu sau de membru al unei societăți agricole sau al unei cooperative, temporar absente de la lucru în cursul săptămânii de referință, care au certitudinea că vor reveni la locul de muncă într-o perioadă de cel mult trei luni, motivele de absență putând fi: concediu de odihnă, medical, de maternitate sau de paternitate (în limita unei perioade prevăzute prin lege), concediu parental, fără plată, de studii, conflict de muncă sau grevă, boală, incapacitate temporară de muncă, cursuri de perfecționare sau profesionale, suspendarea temporară a lucrului din cauza condițiilor meteorologice, conjuncturii economice nefavorabile, penuriei de materii prime sau energie, incidentelor tehnice;
- salariații temporar absenți de la lucru care continuă să primească cel puțin 50% din salariu de la angajator sau care au certitudinea că vor reveni la locul de muncă într-o perioadă de cel mult trei luni.

Lucrătorii pe cont propriu și lucrătorii familiari neremunerați care lucrează în agricultură sunt considerați persoane ocupate doar dacă sunt proprietarii producției agricole (nu neapărat și ai pământului) obținute și îndeplinesc una din următoarele condiții:

- a) producția agricolă este destinată, fie și măcar în parte, vânzării sau schimbului în natură (troc);
- b) producția agricolă este destinată exclusiv consumului propriu, dacă aceasta reprezintă o parte substanțială a consumului total al gospodăriei.

Rata de ocupare reprezintă ponderea populației ocupate din grupa de vârstă x în populația totală din aceeași grupă de vârstă x.

Șomerii - conform definiției internaționale (BIM¹) sunt persoanele în vârstă de 15-34 ani care în cursul perioadei de referință îndeplinesc simultan următoarele condiții:

- nu au un loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri;
- sunt în căutarea unui loc de muncă, utilizând în ultimele 4 săptămâni (inclusiv săptămâna de referință) diferite *metode active* pentru a-l găsi: contactarea agenției pentru ocuparea forței de muncă sau a unei agenții particulare de plasare în vederea găsirii unui loc de muncă, contactarea directă a patronilor sau a factorilor responsabili cu angajarea, susținerea unor teste, interviuri, examinări, demersuri pentru a începe o activitate pe cont propriu, publicarea de anunțuri și răspunsuri la anunțuri, studierea anunțurilor din mica publicitate, apel la prieteni, rude, colegi, sindicate, altă metodă în afara celor menționate;
- sunt disponibile să înceapă lucrul în următoarele două săptămâni (inclusiv săptămâna în care s-a desfășurat interviul), dacă s-ar găsi imediat un loc de muncă.

De asemenea, în categoria șomerilor sunt incluse și:

- persoanele care în mod obișnuit fac parte din populația inactivă (elevi, studenți, pensionari), dar care au declarat că au căutat un loc de muncă prin metode active și sunt disponibile să înceapă lucrul;
- persoanele cu statut profesional de patron, lucrător pe cont propriu, sau de membru al unei societăți agricole sau al unei cooperative, temporar absente de la lucru în cursul săptămânii de referință, care nu au certitudinea că vor reveni la locul de muncă într-o perioadă de cel mult trei luni, disponibile să înceapă lucrul și care au căutat în mod activ un loc de muncă;
- salariații absenți de la locul de muncă, care nu primesc cel puțin 50% din salariu de la angajator și nu au certitudinea că vor reveni la locul de muncă într-o perioadă de cel mult trei luni, disponibili să înceapă lucrul și care au căutat în mod activ un loc de muncă;

¹ Biroul Internațional al Muncii.

- persoanele fără loc de muncă, disponibile să lucreze, care nu au căutat un loc de muncă în ultimele 4 săptămâni (inclusiv săptămâna de referință) pentru că l-au găsit deja sau au întreprins anterior demersuri pentru o activitate pe cont propriu și urmează să înceapă lucrul în mai puțin de trei luni.

Rata șomajului reprezintă ponderea șomerilor BIM în populația activă.

Statutul profesional reprezintă situația deținută de o persoană în funcție de modul de obținere a veniturilor prin activitatea exercitată și anume:

- Salariat - este considerată persoana care-și exercită activitatea pe baza unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială - indiferent de forma ei de proprietate - sau la persoane particulare, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu, în bani sau în natură, sub formă de comision etc. Prin "contract de muncă" se înțelege și orice alt tip de acord de muncă (încheiat în formă scrisă sau verbală), altul decât contractul de muncă / raportul de serviciu.
Salariații au fost grupați după regimul de lucru, considerându-se angajat permanent salariatul cu contract de muncă pe o perioadă nedeterminată de timp și angajat temporar cel cu contract de muncă pe perioadă determinată (limitată).
- Patron - este persoana care-și exercită ocupația (meseria) în propria sa unitate (întreprindere, agenție, atelier, magazin, birou, fermă etc.), pentru a cărei activitate are angajați unul sau mai mulți salariați. În această categorie sunt incluși și patronii care sunt, în același timp, salariați în întreprinderea proprie, ca și titularii de contracte de locație de gestiune sau de concesiune care folosesc salariați.
- Lucrător pe cont propriu - este persoana care-și exercită activitatea în unitatea proprie sau într-o afacere individuală, fără a angaja nici un salariat, fiind ajutat sau nu de membrii familiei neremunerați. Sunt încadrați la acest statut întreprinzătorii independenți (vânzători ambulanți, meditarii, femeile care îngrijesc copii, cărăușii, taximetriștii particulari etc.), liber profesioniștii (muzicanții ambulanți, artiștii plastici, avocații), zilierii ocazionali, titularii de contracte de gestiune sau de concesiune care nu folosesc salariați, agricultorii individuali sau care lucrează în asociații agricole.
- Lucrător familial - este persoana care-și exercită activitatea într-o unitate economică familială condusă de un membru al familiei sau o rudă, pentru care nu primește remunerație sub formă de salariu sau plată în natură. Gospodăria țărănească (agricolă) este considerată o astfel de unitate. Dacă mai multe persoane dintr-o gospodărie lucrează în gospodăria agricolă proprie, una dintre acestea - în general capul gospodăriei - este considerat lucrător pe cont propriu, iar ceilalți, lucrători familiali neremunerați.

Populația ocupată a fost repartizată pe grupe de activități, utilizându-se Clasificarea Activităților din Economia Națională CAEN-REV.2. La stabilirea activității locului de muncă s-a avut în vedere:

- activitatea unității economico-sociale (regie autonomă, societate comercială, instituție, organizație, asociație etc.), în situația în care unitatea nu are subunități;
- activitatea subunității (de tip uzină, fabrică, secție, oficiu de calcul, bază de transport, schelă, cantină, magazin de întreprindere etc.), în cazul declarării unui asemenea loc de muncă de către persoanele intervievate;
- activitatea principală a unității economico-sociale pentru persoanele cu funcții de conducere sau care desfășoară activități auxiliare (administrative, de marketing, consultanță, aprovizionare - desfacere, contabilitate etc.);
- activitatea determinată pe baza ocupației, pentru persoanele care lucrează pe cont propriu;
- activitatea locului de muncă al persoanei ajutate, pentru lucrătorii familiali neremunerați.

Populația ocupată a fost repartizată pe grupe de ocupații utilizându-se Clasificarea Ocupațiilor din România conform Clasificării Internaționale Standard a Ocupațiilor ISCO-08 (COR 2008). La stabilirea ocupației s-a avut în vedere funcția sau meseria persoanelor active efectiv exercitată,

prin ocupație înțelegând-se activitatea utilă, aducătoare de venit (în bani sau în natură) pe care o desfășoară o persoană, în general într-o unitate economică-socială.

Populația inactivă din punct de vedere economic cuprinde, în accepțiunea anchetei, toate persoanele care n-au lucrat nici cel puțin o oră și nici nu erau șomeri în perioada de referință, aflându-se în una din următoarele situații:

- elevi sau studenți;
- beneficiari de pensie sau ajutor social;
- casnice (care desfășoară numai activități casnice în gospodărie);
- persoane întreținute de alte persoane ori de stat sau care se întrețin din alte venituri (chirii, dobânzi, rente etc.).

Educație formală se referă la educația realizată în cadrul sistemului național de educație preuniversitar sau universitar.

Ieșirea din sistemului național de educație (părăsirea sistemului național de educație) se referă la încheierea studiilor în cadrul sistemului național de educație, ca urmare a:

- absolvirii - încheierea studiilor cu o diplomă/certificat sau un alt act de studii;
- părăsirii voluntare sau involuntare a studiilor pe parcursul participării la un nivel de instruire, înainte de a-l fi absolvit, cu sau fără intenția de reluare a studiilor.

Rata de participare la o formă de instruire în cadrul sistemului național de educație reprezintă ponderea tinerilor în vârstă de x ani care au urmat în ultimele 4 săptămâni o formă de instruire în cadrul sistemului național de educație în totalul tinerilor în vârstă de x ani.

Gruparea datelor după **nivelul de instruire absolvit** s-a făcut având în vedere:

- nivelul de învățământ absolvit, certificat prin diplomă sau un alt act care atestă absolvirea de studii;
- corespondența între nivelurile de învățământ (stabilite conform legislației naționale) și nivelurile de educație definite conform Clasificării Internaționale Standard a Educației ISCED 2011.

În publicație, datele referitoare la nivelul de instruire absolvit au fost grupate astfel:

- **scăzut (niveluri ISCED 0-2):** fără școală absolvită, primar, gimnazial. Au fost incluși în învățământul gimnazial și absolvenții școlilor profesionale, complementare sau de ucenici, cu durata de cel mult 2 ani, dacă numărul total al anilor de studiu (de la începerea învățământului primar până la absolvirea celui profesional) a fost de cel mult 10 ani;
- **mediu (niveluri ISCED 3-4):** liceal (ciclul superior sau inferior), profesional, complementar sau de ucenici (cu durata mai mare de 2 ani), postliceal de specialitate sau tehnic de maiștri;
- **superior (niveluri ISCED 5-8):** universitar de scurtă durată (colegii universitare, secții de subingineri / conductori arhitecți ale instituțiilor de învățământ superior) și de lungă durată (învățământ universitar de lungă durată, licență și masterat), postuniversitar, doctorat, postdoctoral.

Munca în timpul studiilor (activitatea profesională desfășurată în timpul studiilor) se referă la orice activitate prestată în timpul studiilor de cel mai înalt nivel absolvite prin care respondentul a realizat un contact real cu piața muncii și pe care o consideră, în mod subiectiv, a fi „muncă”.

S-au inclus:

- atât activitățile desfășurate ca parte a programei școlare (stagii de practică) precum și cele desfășurate în afara acesteia;
- atât activitățile plătite precum și cele neplătite (voluntariat, lucrător familial în cadrul unei afaceri de familie sau stagiu de practică neplătit).

Activitatea desfășurată de elevi/ studenți în cadrul stagiilor de pregătire practică s-a considerat “muncă” dacă:

- aceasta s-a desfășurat la un operator economic sau instituție,
- respondentul s-a perceput ca „lucrând” în perioada respectivă.

Nu s-au luat în considerare stagiile ulterioare finalizării studiilor, efectuate în vederea obținerii accesului la exercitarea unei anumite profesii (medic, avocat, notar, contabil autorizat etc.).

3. Sfera de cuprindere a anchetei

Au făcut obiectul anchetei persoanele în vârstă 15-34 ani cu reședință permanentă sau temporară în România, membre ale gospodăriilor din locuințele selectate pentru Ancheta forței de muncă în gospodării (AMIGO).

4. Metoda de înregistrare

Datele au fost colectate prin metoda interviului față-în-față. Înregistrarea informațiilor în chestionarul modulului ad-hoc s-a realizat prin interviuarea persoanelor în vârstă 15-34 ani la domiciliul gospodăriilor din locuințele cercetate.

5. Perioada de referință și de înregistrare

Perioada de referință (pentru marea majoritate a întrebărilor din Ancheta forței de muncă în gospodării) a fost săptămâna, de luni până duminică inclusiv, dinaintea înregistrării.

Întrebările modulului au avut perioade de referință diverse:

- perioada studiilor de cel mai înalt nivel absolvite (întrebările privind „munca în timpul studiilor”)
- ultimele 12 luni (întrebările privind „ajutorul primit de la Agenția națională de ocupare a forței de muncă prin agențiile județene în vederea obținerii unui loc de muncă”)

sau au fost întrebări generale, fără o perioadă de referință specifică.

Înregistrarea datelor în chestionarul anchetei s-a făcut în trimestrul II 2016. Interviurile au fost repartizate uniform de-a lungul trimestrului, realizându-se o cercetare continuă.

6. Planul de sondaj

Ancheta s-a realizat pe un eșantion aleator de locuințe, reprezentativ la nivelul țării și pe regiuni, utilizându-se un plan de sondaj în două trepte.

Reprezentativitatea se referă atât la structura gospodăriilor, cât și la distribuția populației pe medii, sexe și grupe de vârstă.

Diferențele de structură, care apar datorită situației din teren la momentul realizării anchetei, sunt anulate prin aplicarea unor procedee de ajustare în funcție de rata de non-răspuns pe medii de rezidență și în funcție de distribuția populației pe medii, sexe și grupe de vârstă, distribuții obținute din surse exhaustive de cercetare demografică.

Planul de sondaj s-a bazat pe construirea, în prima treaptă, a Eșantionului Multifuncțional de Zone Teritoriale (eșantionul “master” EMZOT) constituit din 792 centre de cercetare (unități primare de eșantionare), repartizate în toate județele și sectoarele Municipiului București. EMZOT a fost realizat pe baza datelor de la Recensământul Populației și Locuințelor din 2011.

Pentru dimensionarea eșantionului din treapta a doua (28512 de locuințe/trimestru cu toate gospodăriile care le compun) s-a luat în considerare obținerea unor estimări ale principalelor caracteristici cercetate, care să fie afectate de erori în limita a 3% și garantate cu o probabilitate de 97%.

7. Extinderea rezultatelor

Extinderea rezultatelor obținute din anchetă, la nivelul întregii țări, s-a realizat pe baza coeficienților atribuiți persoanelor din gospodăriile care fac parte din eșantion și au răspuns la interviu.

La calcularea acestor coeficienți s-a avut în vedere rata de non-răspuns trimestrială și distribuția populației rezidente pe sexe, grupe de vârstă, medii de rezidență și regiuni.

Rata de non-răspuns înregistrată, la ancheta principală (Ancheta asupra forței de muncă în gospodării), în trimestrul II 2016, a fost de 14,8%, iar rata de non-răspuns la modulul „Accesul tinerilor pe piața muncii”² a fost de 0,03%.

Pentru determinarea acestor coeficienți au fost parcurse următoarele etape:

- calculul ponderilor de bază:
 - ponderea de bază atribuită unei locuințe reprezintă inversul probabilității generale de includere a locuinței în eșantionul anchetei;
 - toate gospodăriile dintr-o locuință “împrumută” ponderea de bază a locuinței respective;
- tratarea non-răspunsurilor totale:
 - se realizează cu ajutorul metodei grupelor de răspuns omogen, utilizând ca variabile explicative județul și mediul de rezidență;
 - în această etapă, ponderile de bază ale gospodăriilor respondente sunt ajustate cu inversul ratei de răspuns;
- redresarea eșantionului și calculul ponderilor finale:
 - redresarea este realizată în scopul de a îmbunătăți calitatea estimațiilor printr-o ajustare finală a ponderilor în etapa precedentă;
 - metoda de redresare folosită este cunoscută sub numele de calibrare. Calibrarea se realizează la nivel de regiune de dezvoltare utilizând ca variabile populația pe sexe și grupe de vârstă, mediul de rezidență și numărul total de gospodării. Utilizarea acestei metode conduce la creșterea gradului de precizie al estimațiilor.

² Ponderea tinerilor de 15-34 ani care nu au răspuns la modulul “Accesul tinerilor pe piața muncii” în totalul tinerilor din aceeași grupă de vârstă care au răspuns la ancheta principală (Ancheta asupra forței de muncă în gospodării - AMIGO)

II

Rezultatele anchetei

Sinteză

Datele statistice prezentate în această lucrare au fost determinate pe baza informațiilor colectate prin cercetarea statistică cu tema **“Accesul tinerilor pe piața muncii” (CIC 2016)**, desfășurată în trimestrul II 2016, ca modul atașat la Ancheta forței de muncă în gospodării (AMIGO).

Pentru interpretarea corectă a diferiților indicatori se va ține seama de conceptele metodologice și definițiile prezentate în prima parte a lucrării.

Dintre cei 4876 mii tineri de 15-34 ani care au făcut obiectul modului “Accesul tinerilor pe piața muncii”, peste două treimi (3388 mii persoane reprezentând 69,5%) își încheiaseră studiile, nefiind cuprinse, la momentul anchetei, într-o formă de instruire din cadrul sistemului național de educație. Vârsta medie la data părăsirii sistemului național de educație a fost de 18,5 ani, pe sexe aceasta având valori foarte apropiate (18,4 ani la persoanele de sex masculin față de 18,6 ani la persoanele de sex feminin), dar cu diferențe mari pe medii de rezidență (19,7 ani în mediul urban față de 17,1 ani în mediul rural).

Repartizarea persoanelor de 15-34 ani care au ieșit din sistemul național de educație după nivelul școlii de cel mai înalt nivel absolvite relevă faptul că peste jumătate dintre acestea își încheiaseră studiile după absolvirea unei instituții de învățământ de nivel mediu (53,5%), în principal licee (40,9%). Cei mai mulți considerau că nivelul de instruire absolvit este suficient, acesta fiind principalul motiv pentru care nu și-au continuat studiile (1324 mii, reprezentând 39,1% din totalul tinerilor care și-au încheiat educația).

Mai puțin de unul din zece (8,9%) dintre tinerii de 15-34 ani care au absolvit o școală în cadrul sistemului național de educație, au declarat că au muncit în timpul studiilor de cel mai înalt nivel absolvite.

La momentul realizării anchetei, numărul tinerilor ocupați era de 2507 mii persoane. Restul de 2369 mii tineri nu lucrau, dintre aceștia 278 mii fiind șomeri, iar 2091 mii persoane inactive.

Deși la prima vedere populația de 15-34 ani se caracterizează prin rate reduse de ocupare (51,4%) și rată ridicată a șomajului (10,0%), valorile indicatorilor respectivi sunt în mare măsură rezultatul procesului, normal, de tranziție de la școală la muncă, pe care tinerii îl parcurg în acest interval de vârstă. Examinând principalii indicatori ai participării la activitatea economică pentru tinerii care la data anchetei părăsiseră deja sistemul național de educație, în corelație cu timpul scurs de la încetarea studiilor se constată că pe măsura creșterii vechimii pe piața muncii, rata de ocupare tinde să crească (ajungând la 73,6% pentru tinerii care au părăsit educația de 24 luni sau mai mult) concomitent cu reducerea ratei șomajului (8,9%), dar și cu creșterea ușoară a ponderii populației inactive în categoria respectivă de persoane (în special în cazul femeilor).

Aproape trei sferturi (74,6%) dintre **tinerii ocupați** erau salariați, în marea lor majoritate cu regim de lucru permanent; 50,4% lucrau în sectorul serviciilor, 28,5% în industrie și construcții și 21,1% în sectorul agricol.

Cele mai de succes metode de găsire a unui loc de muncă sunt contactarea directă a angajatorului (49,3% dintre tinerii care lucrau găsindu-și locul de muncă actual prin această metodă) și apelul la rude, cunoștințe sau prieteni (metodă prin care 28,8% dintre tineri și-au găsit locul de muncă).

44,1% dintre tinerii ocupați consideră că nivelul de studii pe care îl au corespunde în mare măsură cerințelor locului de muncă actual, iar alți 35,3% considerau că studiile absolvite corespund într-o oarecare măsură ocupației actuale.

Mobilitatea forței de muncă este extrem de scăzută, doar 3,8% dintre tinerii ocupați își schimbaseră reședința pentru a obține locul de muncă pe care îl aveau. Dintre aceștia, 64,8% erau bărbați și 59,4% erau din mediul urban, iar pentru 1 din 10 tineri care lucrează, durata deplasării între locul de muncă și casă depășește o oră.

Aproape 1 milion de tineri (969 mii) nici nu lucrau și nici nu erau cuprinși în educația formală, reprezentând 19,9% din populația țintă a anchetei și 28% din numărul tinerilor care își încheiaseră studiile. Peste două treimi dintre aceștia erau femei (66,6%), marea majoritate a acestora fiind, conform propriei declarații, casnice.

Doar 194 mii tineri (20,0% dintre tinerii neocupați, necuprinși în educație) ar fi dispuși să se mute dacă ar fi necesar să o facă pentru a ocupa un loc de muncă. Dintre aceștia, majoritatea ar accepta să se mute oriunde, chiar și în străinătate (66,5%), restul acceptând doar o eventuală mutare într-o altă localitate din țară.

La întrebarea dacă ar accepta un loc de muncă în condițiile în care durata deplasării între acesta și adresa de reședință ar fi mai mare de o oră, 35,9% dintre tinerii neocupați, necuprinși în educație au furnizat un răspuns pozitiv.

1. Caracteristici generale

Cercetarea s-a desfășurat în trimestrul II 2016 ca modul atașat la Ancheta asupra forței de muncă în gospodării și s-a adresat tinerilor în vârstă de 15-34 ani. Majoritatea respondenților la ancheta principală (AMIGO) au răspuns de asemenea și la întrebările modulului, rata de non-răspuns¹ fiind de doar 0,03%. Datele analizate în această lucrare se referă la cei 4876 mii tineri de 15-34 ani pentru care s-au colectat date prin modulul “Accesul tinerilor pe piața muncii”.

În trimestrul II 2016, din cei **4876 mii tineri care au făcut obiectul anchetei**, 54,8% locuiau în mediul urban, 51,7% erau bărbați, iar 55,2% aparțineau grupei de vârstă 25-34 ani.

Repartizarea populației țintă a anchetei după nivelul de instruire relevă că 3060 mii tineri în vârstă de 15-34 ani (62,8%) erau absolvenți de studii de nivel cel puțin mediu (studii medii și superioare).

Persoanele cu nivel scăzut de instruire reprezentau 37,2% din totalul populației de 15-34 ani.

Aproape două treimi dintre tinerii cu studii medii și superioare locuiau în mediul urban (64,6%) și 52,1% erau bărbați.

Din totalul tinerilor de 15-34 ani, 58 de mii nu absolviseră nicio școală, din care 57 de mii nu au urmat niciodată nicio formă de educație.

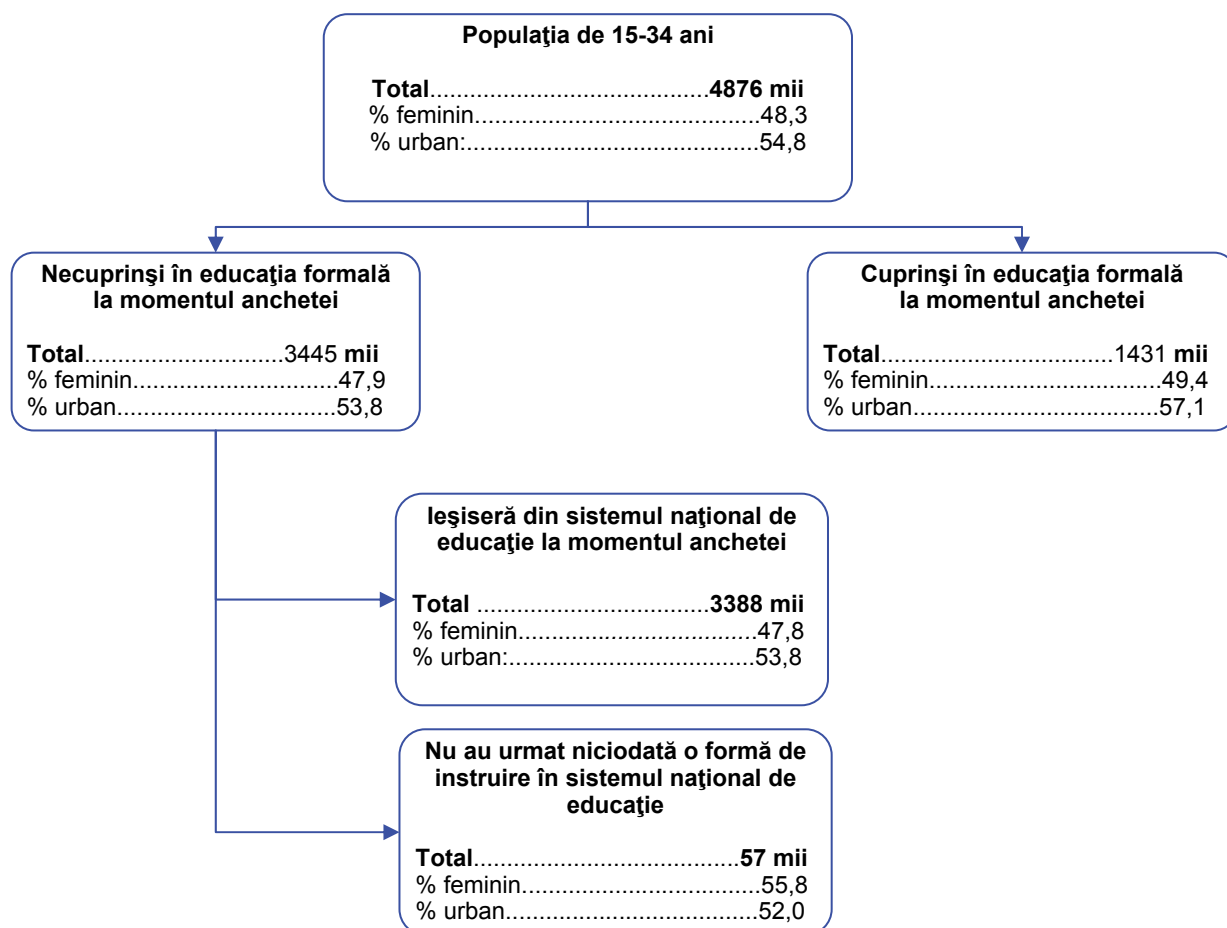
În ceea ce privește **domeniile de pregătire**, din cei 4817 mii de tineri de 15-34 ani care au absolvit o școală în cadrul sistemului național de educație (cel puțin învățământ primar) 46,0% urmaseră, în cadrul celui mai înalt nivel de instruire absolvit, programe și calificări generale. Pondere a fost de 92,1% în cazul persoanelor de 15-19 ani și de 30,1% în cazul persoanelor de 25-34 ani. Au absolvit domenii specifice ingineriei și construcțiilor 22,7% dintre tinerii care au făcut obiectul anchetei, iar 7,6% au absolvit programe educaționale în domeniul afacerilor administrației și dreptului.

¹ Ponderea tinerilor de 15-34 ani care nu au răspuns la modulul “Accesul tinerilor pe piața muncii” în totalul tinerilor din aceeași grupă de vârstă care au răspuns la ancheta principală (Ancheta asupra forței de muncă în gospodării - AMIGO)

2. Relația cu sistemul național de educație

Principalele categorii de tineri după relația cu sistemul național de educație se prezintă astfel:

Figura 1 - Tineri de 15-34 ani după relația cu sistemul național de educație

Analizând legătura populației țintă cu sistemul educațional, se constată că **1431 mii tineri erau la momentul desfășurării anchetei cuprinși în educația formală**, urmând un program educațional în cadrul sistemului național de învățământ preuniversitar sau universitar.

Un număr de 3445 mii tineri nu erau cuprinși în educația formală. Marea majoritate a acestora (**3388 mii persoane**) își încheiaseră studiile la momentul anchetei. Restul (**57 mii persoane**, reprezentând 1,2% din populația țintă a anchetei) **nu au urmat niciodată o formă de instruire în sistemul național de educație.** În cadrul acestei ultime categorii, majoritare erau persoanele de sex feminin (55,8%) și cele rezidente în mediul urban (52,0%).

2.1. Tinerii cuprinși în educația formală

Cei **1431 mii** tineri care în trimestrul II 2016 încă **urmasu o formă de instruire în cadrul sistemului național de educație** reprezentau aproape 30% din populația țintă a anchetei.

În rândul tinerilor care urmasu o formă de învățământ, ponderile majoritare erau deținute de bărbați (50,6%), de persoanele rezidente în mediul urban (57,1%) și de cele cu vârsta sub 25 de ani (95,9%).

Dintre tinerii de 15-34 ani care în trimestrul al II-lea 2016 se instruisu în cadrul sistemului național de educație, 51,3% finalizaseră învățământul gimnazial, iar alți 37,5% erau absolvenți de liceu.

Rata de participare la o formă de instruire din sistemul național de educație, calculată la nivelul întregii populații de 15-34 ani, a avut valori apropiate pentru cele două sexe (30,0% la femei și 28,7% la bărbați) și pe medii de rezidență (30,6% pentru persoanele din mediul urban față de 27,8% pentru cele din mediul rural).

În trimestrul II al anului 2016 își continuau educația 48,7% dintre cei care finalizaseră școala gimnazială, 44,3% dintre cei care finalizaseră școala primară, precum și 28,0% dintre persoanele care au absolvit liceul.

Tabelul 1 - Rata de participare a tinerilor la o formă de instruire în sistemul național de educație, după nivelul instituției de învățământ absolvite, pe sexe și medii (%)

	Total	Sexe		Medii	
		Masculin	Feminin	Urban	Rural
Total	29,4	28,7	30,0	30,6	27,8
Nivelul instituției de învățământ absolvite					
Superior (universitar de scurtă sau lungă durată, inclusiv masterat, doctorat)	6,7	6,6	6,7	6,3	8,8
Postliceal de specialitate sau tehnic de maiștri	0,5	0,0	0,7	0,0	1,7
Liceal	28,0	26,5	29,6	31,7	22,0
Profesional, complementar sau de ucenici	0,6	0,9	0,2	0,4	0,7
Gimnazial	48,7	48,7	48,6	64,9	39,0
Primar (cl. 1-4)	44,3	41,9	46,6	40,7	46,8

2.2. Tinerii care au ieșit din sistemul național de educație

Peste două treimi din populația de 15-34 ani (**3388 mii persoane** reprezentând 69,5%) **își încheiaseră studiile**, nefiind cuprinse, la momentul anchetei, într-o formă de instruire din cadrul sistemului național de educație. Dintre aceștia, 52,2% erau bărbați, iar 53,8% locuiau în mediul urban.

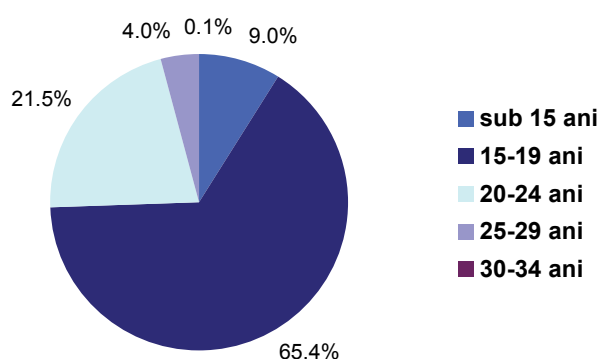
2.2.1. Vârsta la data ieșirii din sistemul național de educație

Raportat la momentul ieșirii din sistemului național de educație, cei mai mulți tineri și-au încheiat studiile la vârste cuprinse între 15 și 24 ani (86,9%).

Dintre tinerii care au părăsit sistemul național de educație înainte de împlinirea vârstei de 15 ani, peste jumătate erau de sex masculin (52,4%), iar 66,4% locuiau în mediul rural.

În rândul persoanelor care au părăsit educația după împlinirea vârstei de 19 ani, preponderente sunt cele de sex feminin (55,0%) și persoanele rezidente în mediul urban (81,8%).

Figura 2 - Distribuția tinerilor după vârsta la momentul ieșirii din sistemului național de educație (%)

Vârsta medie la data părăsirii sistemului național de educație a fost de 18,5 ani, pe sexe aceasta având valori foarte apropiate (18,4 ani la persoanele de sex masculin față de 18,6 ani la persoanele de sex feminin), diferențe mari înregistrându-se pe medii de rezidență (19,7 ani în mediul urban față de 17,1 ani în mediul rural).

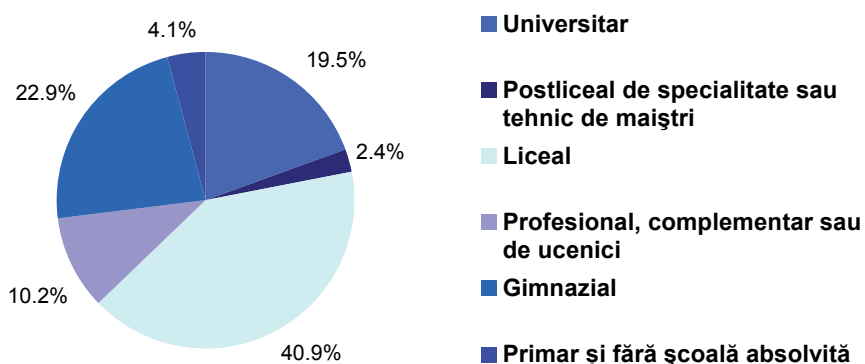
2.2.2. Nivelul de instruire atins la data ieșirii din sistemul național de educație

Repartizarea persoanelor de 15-34 ani care au ieșit din sistemul național de educație (3388 mii) după nivelul școlii de cel mai înalt nivel absolvite relevă faptul că peste jumătate dintre acestea **își încheiaseră studiile după absolvirea unei instituții de învățământ de nivel mediu (53,5%)**, în principal liceul (40,9%).

Tinerii care și-au încheiat educația după absolvirea învățământului mediu erau în majoritate bărbați (54,8%) și persoane cu domiciliul în mediul urban (55,2%).

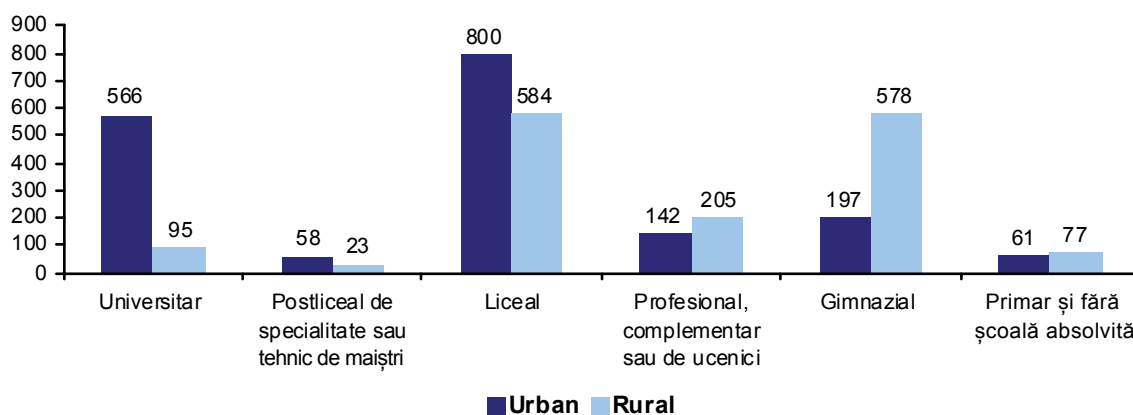
Persoanele cu **nivel scăzut de educație reprezentau 27,0%** din totalul tinerilor de 15-34 ani care părăsiseră educația, iar cele care își încheiaseră studiile după absolvirea învățământului **superior dețineau o pondere de 19,5%**.

Figura 3 - Distribuția tinerilor care au ieșit din sistemul național de educație, după nivelul de educație (%)

La ieșirea din sistemul național de educație, populației din mediul urban îi era caracteristic un grad de educație mai ridicat față de cel al populației din mediul rural. Astfel, 31,0% dintre persoanele din mediul urban aveau nivel de instruire *superior* față de numai 6,1% în mediul rural. Persoanele cu pregătire *medie* reprezentau 54,8% dintre tinerii care își încetaseră educația în mediul urban și 52,0% în mediul rural. În schimb, persoanele cu nivel de instruire *scăzut* se regăseau în special în mediul rural, unde 41,9% dintre tineri terminaseră la data părăsirii sistemului național de educație cel mult gimnaziul, față de 14,2% în mediul urban.

Figura 4 - Distribuția tinerilor care au ieșit din sistemul național de educație după nivelul de instruire, pe medii de rezidență (mii persoane)

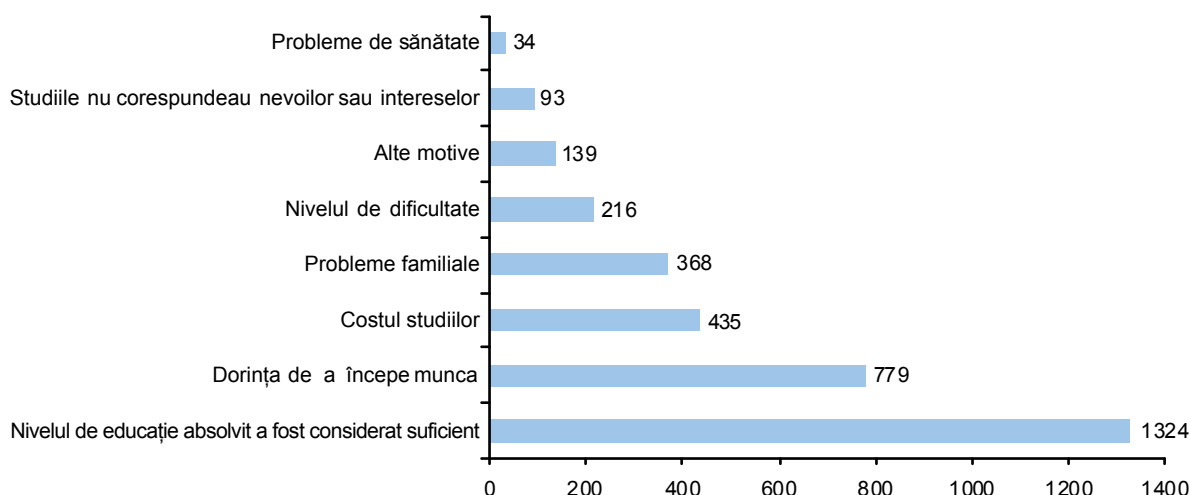

2.2.3. Motivul principal al necontinuării studiilor

Din cei 3388 mii tineri de 15-34 ani care în trimestrul II 2016 ieșiseră din sistemul național de educație, cei mai mulți (1324 mii, reprezentând 39,1% din total) au declarat că **nivelul de instruire absolvit este suficient**, acesta fiind principalul motiv pentru care nu și-au continuat studiile².

² Motivul necontinuării studiilor se referă la motivul pentru care nu s-a continuat educația pe un nivel de instruire superior celui absolvit sau, în cazul celor care au părăsit educația prin abandon, la motivul abandonului.

Figura 5 - Tineri de 15-34 ani care au ieșit din sistemul național de educație după motivul pentru care nu au continuat studiile (mii persoane)

Satisfacția față de nivelul de instruire absolvit a fost motivul principal pentru care nu și-au continuat studiile 45,1% dintre tinerii din mediul urban, față de 32,1% în rural. Pe sexe, ponderile au fost egale (39,1%).

Dorința de a începe munca a determinat ieșirea din sistemul național de educație pentru 23,0% dintre tineri. Au părăsit educația dorind să înceapă munca 26,4% dintre bărbați și 19,2% dintre femei. Ponderea tinerilor din mediul urban care au indicat acest motiv a fost de 25,6%, mai mare decât în cazul tinerilor din mediul rural (20,0%). Aproape 30% din absolvenții de învățământ mediu și-au încheiat educația din acest motiv.

Costul ridicat al studiilor a determinat încheierea educației în cazul a 15,9% dintre tinerii rezidenți în mediul rural, față de 10,2% în cazul celor rezidenți în urban. Acest motiv a fost indicat de 12,7% dintre bărbații și 13,0% dintre femeile care au părăsit sistemul național de educație.

Ponderea celor care nu și-au continuat educația, în principal din cauza **problemelor familiale** a fost de 10,8%. Au indicat acest motiv 7,3% dintre bărbați și 14,7% dintre femei. Pe medii, ponderile au fost de 9,5% în urban și 12,4% în rural. Nu și-au continuat educația din cauza problemelor familiale 19,7% dintre tinerii care au părăsit educația înainte de 15 ani și 18,8% dintre cei cu nivel scăzut de educație.

Nivelul de dificultate al studiilor a determinat ieșirea din sistemul național de educație a 6,4% dintre tineri. Acest motiv a fost menționat de 4,3% dintre tinerii din mediul urban și de 8,8% dintre cei din rural.

Neconcordanța între conținutul studiilor și nevoile sau interesele respondenților a fost motivul necontinuării studiilor pentru 2,8% dintre aceștia. Acest motiv a avut ponderi mai mari în cazul tinerilor din mediul rural (3,6% comparativ cu 2,0% în cazul celor din urban).

Problemele de sănătate au constituit motivul părăsirii educației pentru doar 1,0% dintre tineri, ponderea acestui motiv fiind ceva mai mare în cazul celor care au părăsit educația înainte de împlinirea vârstei de 15 ani (3,4%).

Tabelul 2 - Distribuția tinerilor care au ieșit din sistemul național de educație, după motivul principal și vârsta la data ieșirii

	Total	Din care: vârsta avută în momentul ieșirii		
		sub 15 ani	15-24 ani	25-34 ani
Tineri care au ieșit din sistemul național de educație - mii persoane	3388	304	2943	141
Motivul principal al ieșirii din sistemul național de educație		<i>- în % față de total -</i>		
Nivelul de instruire absolvit a fost considerat suficient	39,1	29,4	38,6	71,1
Nivelul de dificultate	6,4	10,4	6,2	2,2
Studiile nu corespundeau nevoilor sau intereselor	2,8	4,0	2,7	0,8
Costul prea ridicat al studiilor	12,8	11,9	13,2	6,7
Dorința de a începe munca	23,0	12,1	24,5	14,2
Probleme familiale	10,8	19,7	10,3	3,8
Probleme de sănătate	1,0	3,4	0,8	0,0
Alte motive	4,1	9,1	3,7	1,2

Majoritatea tinerilor de 15-34 ani, indiferent de sex, mediu de rezidență, nivel de instruire absolvit sau vârstă, au declarat ca motiv principal pentru ieșirea din sistemul național de educație faptul că au considerat suficient nivelul de instruire absolvit. Corelând însă repartitia persoanelor după motivul principal al părăsirii cu nivelul lor de instruire se constată că ponderea acestui motiv scade odată cu nivelul de educație. Astfel, au considerat suficient nivelul de educație pe care îl aveau, 76,0% dintre absolvenții de învățământ superior, 32,1% dintre cei ai învățământului mediu și 26,1% dintre persoanele care aveau nivel de instruire scăzut. În cazul tinerilor cu nivel de instruire scăzut, în afară de acest motiv, cel mai des invocate au fost problemele familiale (18,8%), dorința de a începe munca (15,6%) și costul prea ridicat al studiilor (13,3%).

3. Munca în timpul studiilor

Din cei 4817 mii tineri de 15-34 ani care au absolvit o școală în cadrul sistemului național de educație, doar 8,9% (**428 mii persoane**) au declarat că au muncit în timpul studiilor de cel mai înalt nivel absolvite.

Prin „muncă în timpul studiilor” se înțelege, în contextul anchetei, orice activitate prestată în timpul studiilor de cel mai înalt nivel absolvite prin care respondentul a realizat un contact real cu piața muncii și pe care o consideră, în mod subiectiv, a fi „muncă”. S-au inclus aici:

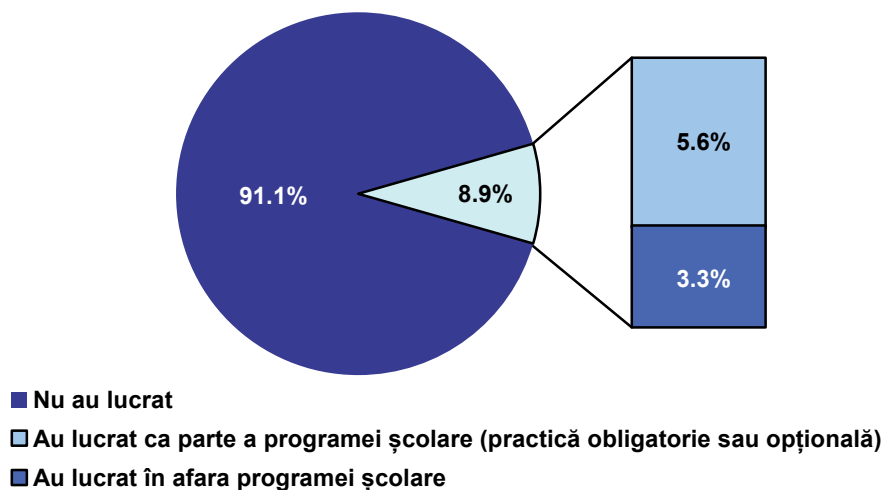
- *activitățile plătite sau nu desfășurate în afara programei școlare (activități desfășurate ca salariat sau pe cont propriu în timpul vacanțelor școlare sau în timpul liber, activități de voluntariat sau cele desfășurate ca lucrător familial în cadrul unei afaceri de familie);*
- *activitatea desfășurată de elevi/studenti în cadrul stagiilor de pregătire practică dacă aceasta s-a desfășurat la un operator economic sau instituție și dacă respondentul s-a perceput ca „lucrând” în perioada respectivă.*

Munca în timpul studiilor nu trebuie confundată cu participarea la activitatea economică, acesta din urmă având întotdeauna o contraprestație materială, sub o formă sau alta. Pe de altă parte, numărul tinerilor care au lucrat în timpul studiilor nu reprezintă nici numărul tinerilor care au făcut practică în timpul școlii, perioadele de practică fiind raportate doar dacă respondentul le-a perceput, subiectiv, a fi fost perioade de muncă.

Dintre persoanele care, conform propriei declarații, au lucrat în timpul studiilor, 55,2% locuiau în mediul urban și 52,2% erau bărbați. Peste o treime (34,9%) au absolvit studii de inginerie, industrie și construcții.

Au declarat că au lucrat pe parcursul studiilor de cel mai înalt nivel finalizate, 23,7% dintre absolvenții învățământului postliceal, 17,0% dintre cei care au absolvit învățământul profesional, complementar sau de ucenici și 16,7% dintre absolvenții de învățământ superior.

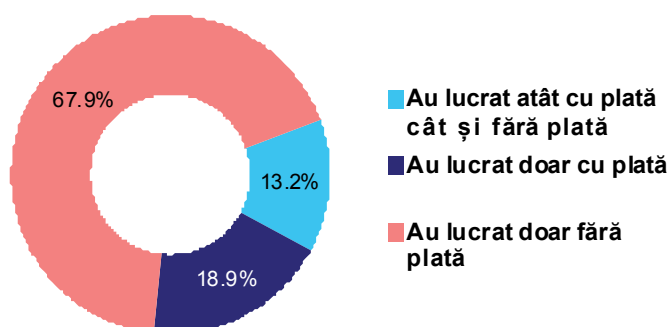
Figura 6 - Distribuția tinerilor după experiența profesională din timpul studiilor de cel mai înalt nivel absolvite (%)

Aproape două treimi (63,5%) din cei care au declarat că au lucrat în perioada studiilor de cel mai înalt nivel absolvite, au făcut-o, cel puțin în parte, în cadrul stagiului de practică, pentru 92% dintre aceștia, practica fiind parte obligatorie a programei școlare. Restul de 36,5% au desfășurat doar activități în afara programei școlare (ca salariat sau pe cont propriu în timpul vacanțelor școlare sau în timpul liber, activități de voluntariat sau activități desfășurate ca lucrător familial în cadrul unei afaceri de familie).

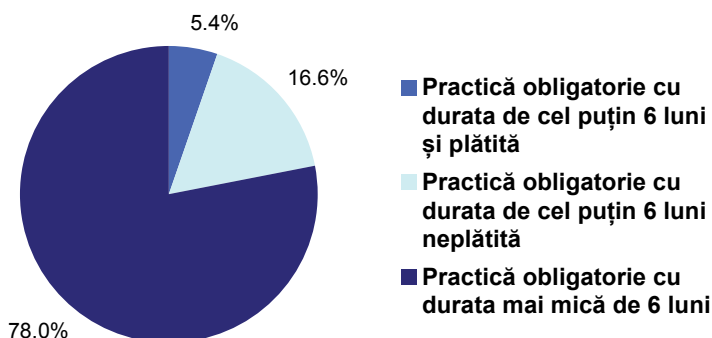
Din totalul celor care au declarat că au lucrat pe parcursul studiilor, **peste două treimi (67,9%) au desfășurat doar activități neplătite, 18,9% au desfășurat doar activități plătite, iar 13,2% au avut atât perioade în care au lucrat cu plată, cât și perioade de lucru neplătite.**

Figura 7 - Distribuția tinerilor care au lucrat în timpul studiilor, după remunerarea muncii prestate (%)

Pentru 22,0% dintre tinerii care au lucrat în cadrul stagiului obligatoriu de practică, durata totală a perioadelor de practică, pe parcursul ultimului nivel de studii a fost de cel puțin 6 luni, iar 5,4% au fost și plătiți pentru munca efectuată.

Figura 8 - Distribuția tinerilor care au lucrat în cadrul stagiilor de practică obligatorie după durata și remunerarea activității desfășurate (%)

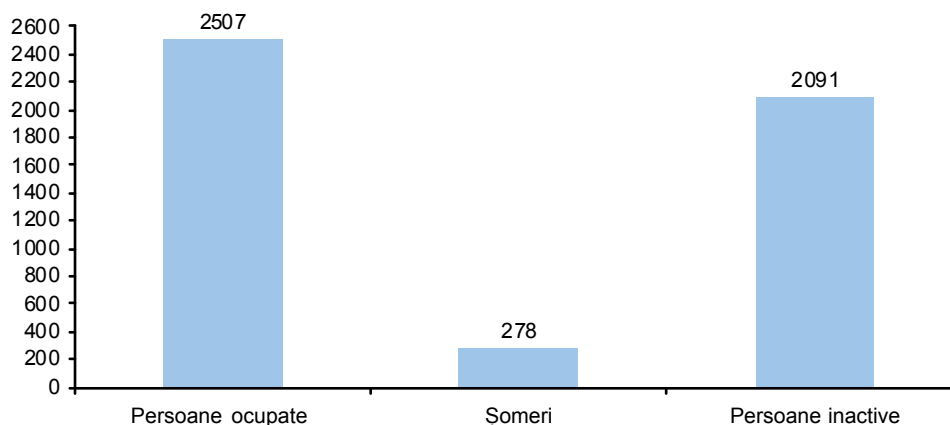

4. Relația cu piața forței de muncă

În trimestrul II 2016, numărul tinerilor ocupați a fost de **2507 mii persoane**.

Dintre cei **2369 mii tineri neocupați**, **278 mii persoane erau șomeri** (conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii), iar **2091 mii** fie nu căutau activ un loc de muncă, fie nu erau disponibile să înceapă lucrul, dacă l-ar fi găsit, fiind considerate **persoane inactive**.

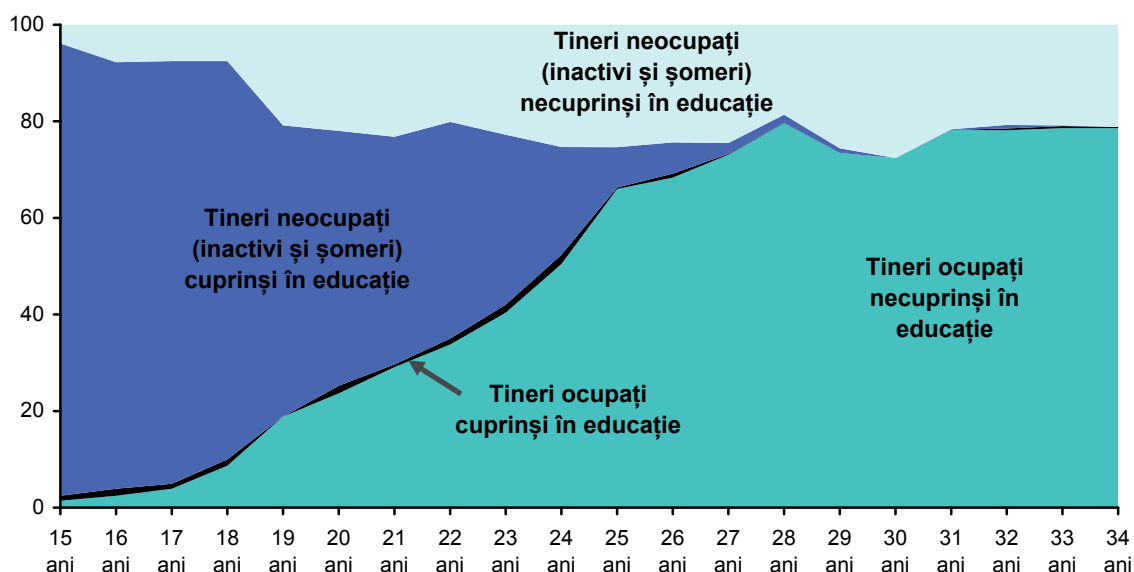
Figura 9 - Distribuția tinerilor după participarea la activitatea economică (mii persoane)

Participarea tinerilor la activitatea economică nu poate fi însă analizată independent de participarea acestora la educație.

La vârste foarte tinere, între 15 și 19 ani, majoritatea tinerilor sunt cuprinși în educație. Pe măsura înaintării în vârstă, participarea la educație scade concomitent cu creșterea participării la activitatea economică, după cum se poate observa în graficul care urmează. Indiferent de vârstă, ponderea tinerilor care studiază și muncesc în același timp este foarte redusă.

Figura 10 - Distribuția tinerilor după participarea la educație și la activitatea economică, pe grupe de vârstă (%)

Rata de ocupare a populației de 15-34 ani a fost de 51,4%, mai mare pentru bărbați (58,6%) și pentru tinerii din mediul urban (52,7%).

Rata de ocupare crește odată cu vârsta, de la doar 7,8% în cazul tinerilor de 15-19 ani până la 77,4% pentru cei având vârsta cuprinsă între 30 și 34 ani.

După relația cu educația formală, rata de ocupare a avut valori extrem de mici pentru cei care încă urmau o formă de instruire în sistemul național de educație (2,2%), ceea ce confirmă faptul că munca în timpul studiilor este un fenomen rar întâlnit în România.

În cazul tinerilor care la data efectuării anchetei își încheiaseră studiile în sistemul național de educație rata de ocupare a fost de 72,8%, cu diferențe atât pe medii (76,2% în urban față de 68,8% în mediul rural), cât mai ales pe sexe (81,9% la bărbați față de 62,9% la femei).

Doar o mică parte (14,7%) dintre tinerii care nu au urmat niciodată o formă de instruire formală erau ocupați.

Rata șomajului pentru tinerii de 15-34 ani a fost de 10,0%, cu valori mai ridicate la bărbați (10,6% față de 9,1% la femei) și în mediul rural (11,0% față de 9,1% în mediul urban). Cea mai mare rată a șomajului se observă în cazul persoanelor foarte tinere, cu vârsta cuprinsă în intervalul 15-19 ani (27,9%), iar cea mai mică la cei de 30-34 ani (5,7%).

Examinând principalii indicatori ai participării la activitatea economică pentru tinerii care la data anchetei părăsiseră deja sistemul național de educație, în corelație cu timpul scurs de la încetarea studiilor - ca expresie a gradului și "vitezei" de integrare pe piața forței de muncă - se constată că în rândul celor recent ieșiți din educație (**sub 12 luni**) rata de ocupare era de 47,5%, iar rata șomajului de 35,7%.

Pe măsura creșterii vechimii pe piața muncii, rata de ocupare tinde să crească (ajungând la 73,6% pentru tinerii care au părăsit educația **de 24 luni sau mai mult**) concomitent cu reducerea ratei șomajului (8,9%), dar și cu creșterea ușoară a ponderii populației inactive în categoria respectivă de persoane (în special în cazul femeilor).

Tabelul 3 - Participarea pe piața forței de muncă a tinerilor care au părăsit educația formală după timpul scurs de la terminarea studiilor, pe sexe și medii (%)

	Total	Sexe		Medii	
		Masculin	Feminin	Urban	Rural
Rata de activitate					
Total	80,7	91,3	69,0	83,5	77,3
sub 12 luni	73,8	85,3	55,5	63,6	81,3
12-23 luni	78,2	80,5	76,1	84,8	70,8
24 luni și peste	80,8	91,8	68,9	83,7	77,4
Rata de ocupare					
Total	72,8	81,9	62,9	76,2	68,8
sub 12 luni	47,5	57,1	32,2	36,3	55,7
12-23 luni	60,9	64,4	57,7	64,6	56,8
24 luni și peste	73,6	82,9	63,4	77,1	69,5
Rata șomajului					
Total	9,7	10,3	8,8	8,7	10,9
sub 12 luni	35,7	33,1	42,0	43,0	31,5
12-23 luni	22,1	20,0	24,2	23,8	19,8
24 luni și peste	8,9	9,7	7,9	7,9	10,2

Deși se poate spune că populația de 15-34 ani se caracterizează prin rate reduse de ocupare și rate ridicate ale șomajului, valorile indicatorilor respectivi sunt în mare măsură rezultatul procesului, normal, de tranziție de la școală la muncă, pe care tinerii îl parcurg în acest interval de vârstă.

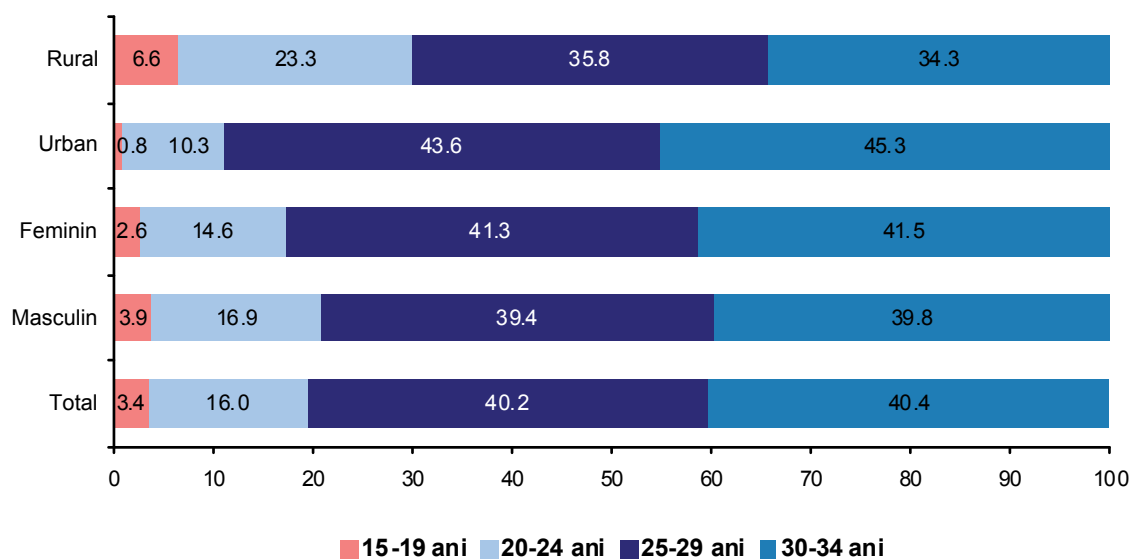
Tranziția de la școală la muncă nu se realizează întotdeauna direct și brusc, încetarea studiilor fiind rareori urmată imediat de integrarea pe piața forței de muncă. Unii elevi/studenti încep să lucreze încă din timpul studiilor, iar în cazul altora, trecerea la statutul de persoană ocupată se face după o perioadă, mai lungă sau mai scurtă, de căutare a unui loc de muncă sau chiar după o perioadă de inactivitate economică.

4.1. Tinerii ocupați

În trimestrul II 2016 **populația ocupată de 15-34 ani era de 2507 mii persoane**, din care 58,9% erau bărbați și 56,1% erau din mediul urban.

Structura **pe grupe de vârstă** a populației ocupate de sex masculin nu diferă semnificativ de cea a populației feminine, diferențe mai accentuate constatându-se doar pe mediile de rezidență.

Figura 11 - Distribuția populației ocupate, pe sexe, medii și grupe de vârstă (%)

Raportat la **statutul profesional**, 1871 mii de tineri erau salariați, aceștia reprezentând 74,6% din totalul tinerilor ocupați. Ponderea salariaților era mai mare în rândul tinerilor ocupați având vârsta cuprinsă în intervalul 20-34 ani (76,3%), în rândul celor din mediul urban (91,8%) și în cazul absolvenților de învățământ cel puțin mediu (85,1%).

Marea majoritate a tinerilor salariați lucrau în regim permanent (97,5%). Salariații cu regim temporar dețineau o pondere de doar 2,5%, mai mare în cazul celor cu nivel de educație scăzut (5,9%) sau mediu (2,7%). Doar 0,8% dintre absolvenții de învățământ superior lucrau în regim temporar.

Lucrătorii pe cont propriu și lucrătorii familiari aveau ponderi aproximativ egale în totalul tinerilor ocupați (valorile indicatorului fiind 12,1%, respectiv 12,5%), iar patronii dețineau o pondere nesemnificativă (0,8%).

Lucrătorii familiari neremunerați reprezentau peste jumătate (59,4%) dintre tinerii ocupați în vârstă de 15-19 ani. Dintre aceștia, 62,1% erau de sex masculin și 96,8% erau din mediul rural.

Pe sectoare de activitate se constată că 50,4% dintre tinerii de 15-34 ani lucrează în servicii, 28,5% în industrie și construcții și 21,1% în sectorul agricol.

Peste două treimi dintre tinerii în vârstă de 15-19 ani lucrau în sectorul agricol. Dintre tinerii de peste 19 ani, însă, cei mai mulți lucrau în sectorul serviciilor (38,9% la grupa 20-24 ani, 53,6% la grupa 25-29 ani și 54,7% la grupa 30-34 ani).

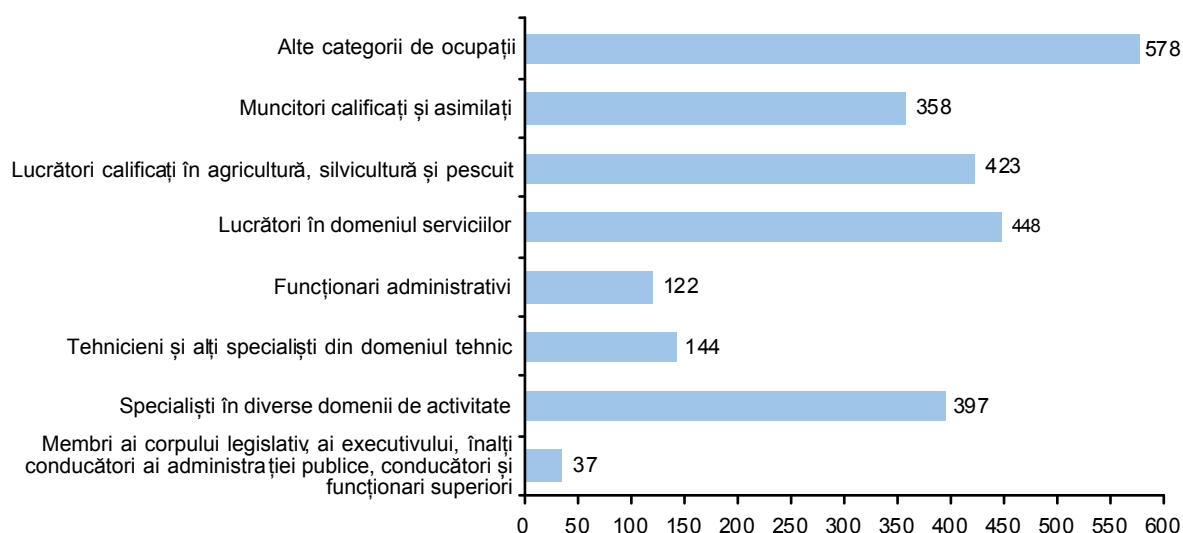
Corelând nivelul de educație cu sectoarele de activitate, se constată că 4 din 5 tineri cu studii superioare și jumătate din cei cu studii medii lucrau în servicii. Cei cu nivel scăzut de educație lucrau în principal în ramurile agricole (55,2%).

În activitățile neagricole, tinerii se regăseau în proporție de 23,3% în industria prelucrătoare, 22,4% în comerț și 10,9% în construcții.

Doar o mică parte (1,3%) dintre tinerii ocupați erau în același timp cuprinși în educația formală. Aceștia erau în principal bărbați (63,9%) și persoane rezidente în mediul rural (51,3%).

Repartizarea **pe grupe de ocupații** evidențiază faptul că cei mai mulți tineri de 15-34 ani erau lucrători în domeniul serviciilor (17,9%) și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit (16,9%). Ca specialiști în diverse domenii de activitate lucrau 15,8%, iar ca muncitori necalificați 11,7% dintre persoanele ocupate de 15-34 ani.

Figura 12 - Distribuția populației ocupate, pe grupe de ocupații (mii persoane)

În ceea ce privește **corelarea nivelului de instruire absolvit cu ocupația desfășurată**, se observă că majoritatea absolvenților de învățământ superior lucrau ca specialiști în diverse domenii de activitate (59,0%), iar 35,1% dintre cei cu studii postliceale lucrau ca tehnicieni sau specialiști în domeniul tehnic.

În rândul tinerilor care absolviseră liceul, 28,8% erau lucrători în domeniul serviciilor, 17,9% erau muncitori calificați, iar 16,8% erau operatori la instalații, mașini și alte echipamente.

Absolvenții de învățământ profesional erau, în proporție de 33,7%, muncitori calificați, iar în rândul celor cu nivel scăzut de educație predominau lucrătorii calificați în agricultură (45,3%) și muncitorii necalificați (27,3%).

Tabelul 4 - Distribuția populației ocupate, pe grupe de ocupații și nivel de educație

	Nivelul de educație						
	Total	din care:					Scăzut
		Superior	Mediu	Postliceal de specialitate sau tehnic de maiștri	Liceal	Profesional, complementar sau de ucenici	
Total (mii persoane)	2507	596	1355	65	1032	258	556
Grupe de ocupații							
din care:							
GM 1	1,5	4,3	0,8	1,9	0,9	0,0	0,1
GM 2	15,8	59,0	3,3	23,2	2,6	0,8	0,0
GM 3	5,7	10,7	5,9	35,1	5,3	0,9	0,1
GM 4	4,9	8,3	5,1	4,3	6,0	1,4	0,8
GM 5	17,9	10,9	25,1	15,2	28,8	13,1	7,6
GM 6	16,9	0,7	12,4	1,8	11,2	19,7	45,3
GM 7	14,3	1,7	20,3	6,1	17,9	33,7	13,0
GM 8	10,5	1,9	16,2	7,6	16,8	16,0	5,7
GM 9	11,7	0,7	10,2	0,9	9,7	14,3	27,3

GM 1 - Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori

GM 2 - Specialiști în diverse domenii de activitate

GM 3 - Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic

GM 4 - Funcționari administrativi

GM 5 - Lucrători în domeniul serviciilor

GM 6 - Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit

GM 7 - Muncitori calificați și asimilați

GM 8 - Operatori la instalații și mașini și asamblori de mașini, echipamente și alte produse

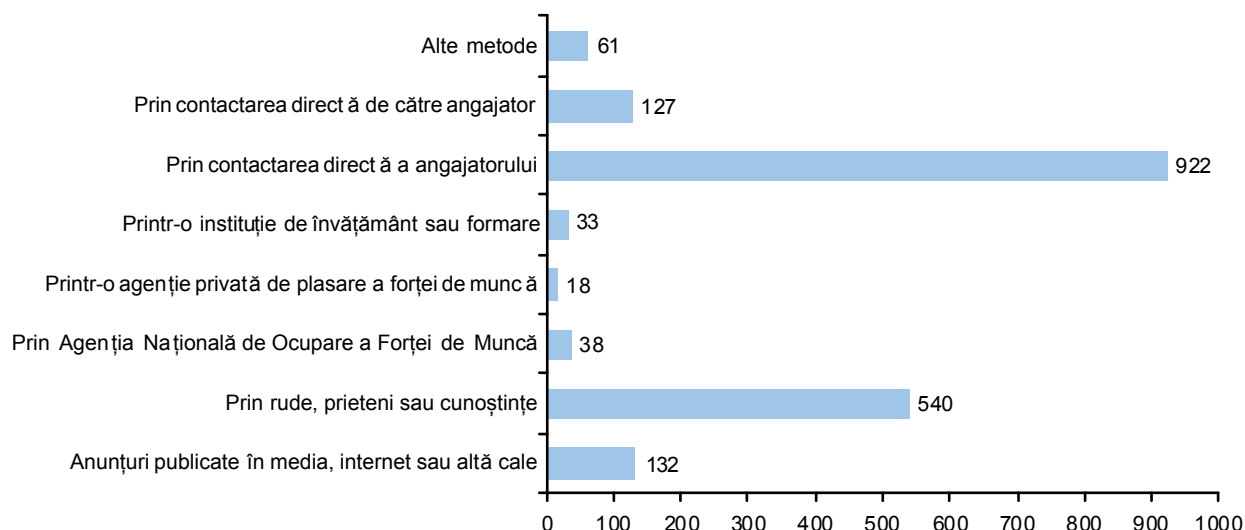
GM 9 - Muncitori necalificați

4.2. Metode de găsire a locului de muncă actual

Din totalul celor 1871 mii de tineri de 15-34 ani care în trimestrul II 2016 lucrau ca salariați, **922 mii (49,3%) și-au găsit locul de muncă prin contactarea directă a angajatorului** (CV-uri, etc.), iar alți **540 mii tineri (28,8%) și-au găsit locul de muncă actual prin rude, cunoștințe sau prieteni**. Conform rezultatelor anchetei, acestea două sunt cele mai de succes metode de găsire a unui loc de muncă. La mare distanță se află anunțurile publicate în media sau pe internet (7,0%) și contactarea directă de către angajator (6,8%), celelalte metode³ însumând 8,1%.

³ Prin intermediul instituțiilor de învățământ sau formare, prin Agenția națională de ocupare a forței de muncă, alte metode

Figura 13 - Distribuția salariaților, după metoda de găsire a locului de muncă (mii persoane)

Pe sexe, ponderea salariaților care și-au găsit locul de muncă prin contactarea directă a angajatorului a fost de 46,9% la bărbați față de 52,4% la femei.

În mediul urban, 54,0% dintre salariați și-au găsit actualul loc de muncă prin contactarea directă a angajatorului, față de doar 38,8% în mediul rural. De altfel, în mediul rural, cei mai mulți tineri (40,4%) au apelat la rude, prieteni sau cunoștințe pentru a-și găsi un loc de muncă.

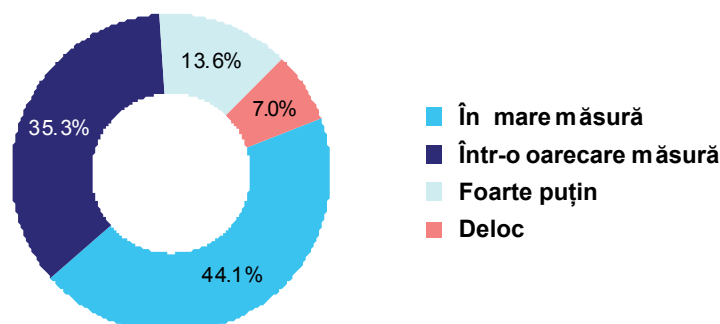
Găsirea locului de muncă prin contactarea directă a angajatorului a fost menționată de 58,6% dintre absolvenții de învățământ superior, 46,1% dintre absolvenții de învățământ mediu și 40,8% dintre absolvenții cu nivel scăzut de educație.

Doar 16,6% dintre cei cu studii superioare și-au găsit locul de muncă prin rude, prieteni sau cunoștințe, față de 33,5% în cazul celor cu studii medii și 38,0% în cazul celor cu nivel scăzut de educație.

4.3. Gradul de adecvare al nivelului de instruire absolvit la cerințele locului de muncă

Din totalul persoanelor ocupate în vârstă de 15-34 ani, **mai puțin de jumătate (44,1%) consideră că nivelul de studii pe care îl au corespunde în mare măsură** cerințelor locului de muncă actual, iar alți **35,3%** că **studiile absolvite corespund într-o oarecare măsură** ocupației actuale. Restul de **20,6%** au declarat că **studiile absolvite corespund doar foarte puțin sau deloc** sarcinilor pe care le au de îndeplinit la locul de muncă.

Figura 14 - Distribuția populației ocupate, după măsura în care consideră nivelul de studii absolvit corespunzător cerințelor locului de muncă actual (%)

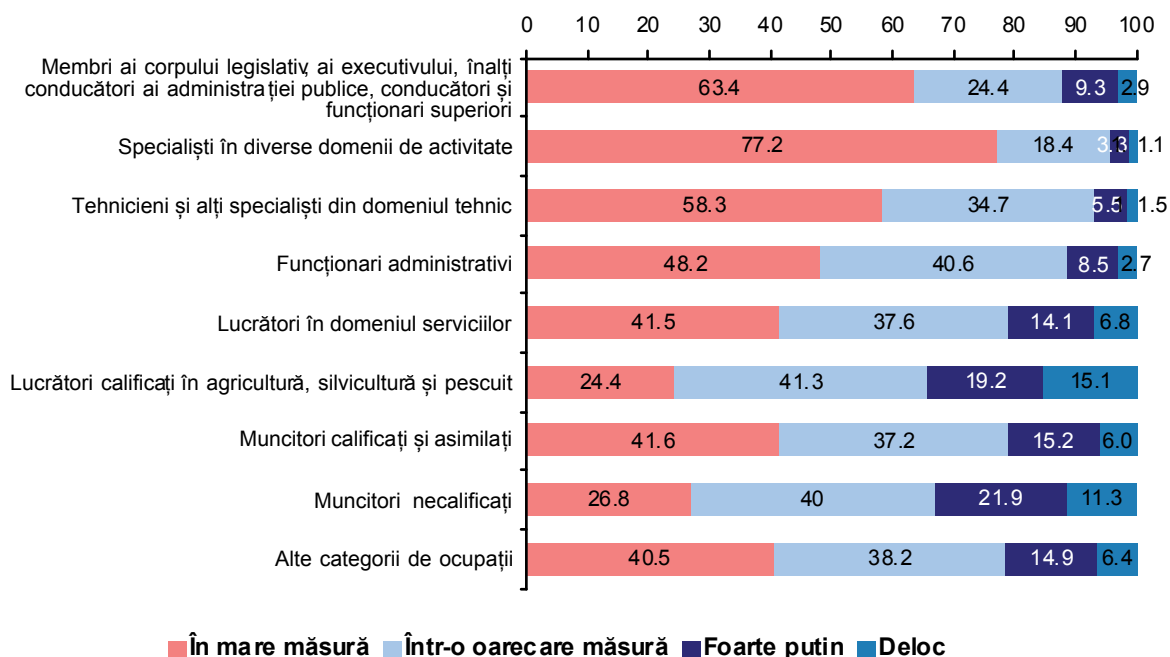
Au considerat că nivelul de educație corespunde în mare măsură cerințelor locului de muncă 70,2% dintre absolvenții de învățământ superior, față de 40,1% dintre absolvenții cu studii medii și 25,7% dintre cei cu nivel scăzut de educație.

Dintre tinerii cu statutul profesional de patron, cei mai mulți (57,3%) au considerat nivelul de educație absolvit ca fiind într-o mare măsură corespunzător cu cerințele de la locul de muncă. Proporția a fost de 49,7% în cazul salariaților, de 28,4% în cazul lucrătorilor pe cont propriu și de 24,5% în cazul lucrătorilor familiali neremunerați. Cei mai mulți lucrători pe cont propriu (37,7%) și lucrători familiali neremunerați (41,5%) au considerat că nivelul studiilor efectuate corespunde doar într-o oarecare măsură cerințelor locului de muncă.

Pe domenii de pregătire, cei mai mulți tineri care au considerat că nivelul de studii se potrivește în mare măsură cu cerințele de la locul de muncă sunt în rândul absolvenților de sănătate și asistență socială (78,1%), educație (70,8%) și tehnologiile informației și comunicațiilor (69,9%). La polul opus se află tinerii absolvenți de programe și calificări generale, doar aproximativ un sfert dintre aceștia considerând nivelul de educație absolvit potrivit locului de muncă pe care îl aveau.

Pe grupe de ocupații, se constată că 77,3% dintre specialiștii în diverse domenii de activitate au considerat nivelul de educație absolvit ca fiind în mare măsură util pentru rezolvarea cerințelor de la locul de muncă, față de doar 24,4% dintre lucrătorii calificați în agricultură, silvicultură și pescuit.

Figura 15 - Distribuția populației ocupate, după măsura în care consideră că nivelul de studii absolvit corespunde cerințelor locului de muncă actual, pe grupe de ocupații (%)

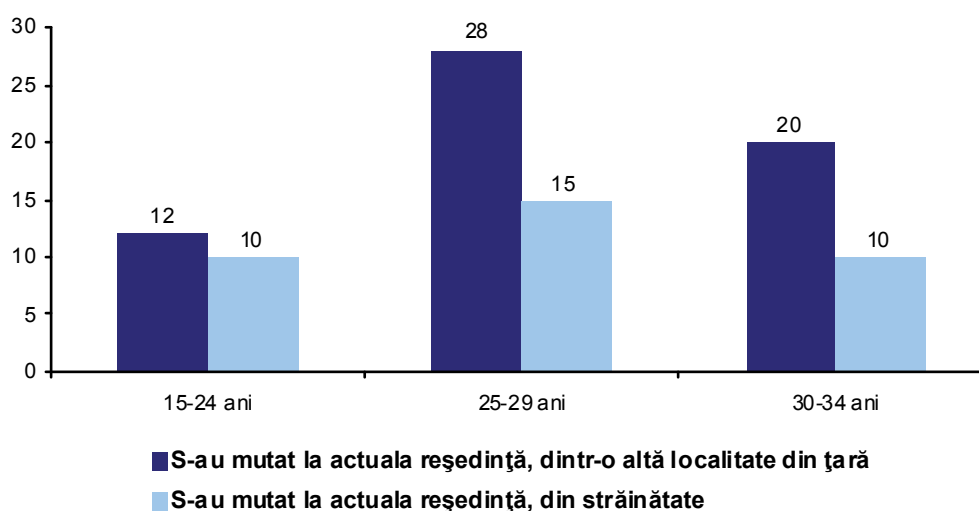

4.4. Schimbarea reședinței pentru obținerea locului de muncă actual

Din cei 2507 mii tineri care lucrau în trimestrul II 2016, doar **3,8% își schimbaseră reședința pentru a obține locul de muncă pe care îl aveau**. Dintre aceștia, 64,8% erau bărbați și 59,4% erau din mediul urban. Aproape două treimi se mutaseră la actuala reședință dintr-o altă localitate din țară, ceilalți mutându-se dintr-o altă țară.

Cei mai mulți tineri care și-au schimbat reședința pentru a obține locul de muncă actual aparțin grupei de vârstă 25-29 ani.

Figura 16 - Distribuția tinerilor care s-au mutat pentru a obține locul de muncă actual, pe grupe de vârstă (mii persoane)

Pe grupe de ocupații, din cei care și-au schimbat reședința pentru locul de muncă actual, cei mai mulți (23,4%) erau muncitori calificați și asimilați, iar cei mai puțini (0,2%) erau membri ai corpului legislativ ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori.

Un sfert dintre cei care s-au mutat dintr-o altă localitate din țară pentru a obține locul de muncă actual erau specialiști în diverse domenii de activitate. Din totalul celor care s-au mutat dintr-o altă țară pentru locul de muncă actual, o treime erau muncitori calificați și asimilați.

4.5. Durata deplasării de acasă la locul de muncă

Durata deplasării de acasă până la locul de muncă este pentru majoritatea tinerilor de 15-34 ani de cel mult o oră. **Doar pentru 1 din 10 tineri care lucrează, durata deplasării depășește o oră.**

Din totalul celor care merg mai mult de o oră până la locul de muncă, 63,6% sunt bărbați și 54,6% sunt din mediul urban.

Pentru 11,0% dintre salariați, durata deplasării până la serviciu depășește o oră, față de 9,0% în cazul lucrătorilor pe cont propriu, 3,2% în cazul lucrătorilor familiali neremunerați și 2,9% în cazul patronilor.

Aproape 30,4% din salariații cu regim de lucru temporar merg mai mult de o oră până la locul de muncă. În cazul salariaților cu regim de lucru permanent, proporția este de 10,5%.

5. Tinerii neocupați

5.1. Tinerii neocupați, cuprinși în educație

Din totalul celor 2369 mii tineri neocupați⁴, 1400 mii (59,1%) urmau la data anchetei o formă de instruire în sistemul național de educație.

Proporția femeilor a fost aproximativ egală cu cea a bărbaților (ponderile respective fiind 50,3% - bărbați și 49,7% - femei). Persoanele din mediul urban reprezentau 57,3% dintre tinerii neocupați care urmau o formă de instruire în sistemul național de educație.

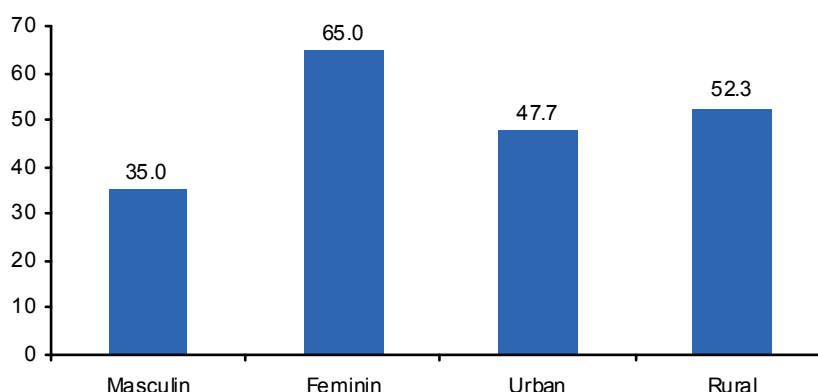
Doar o foarte mică parte (0,5%) dintre aceștia căutau activ un loc de muncă și ar fi putut începe lucrul dacă l-ar fi găsit, intrând astfel în categoria șomerilor. Majoritatea covârșitoare erau persoane inactice pe piața muncii.

5.2. Tinerii neocupați, necuprinși în educație

În trimestrul II 2016, 969 mii tineri nici nu lucrau și nici nu erau cuprinși în educația formală⁵, reprezentând 19,9% din populația țintă a anchetei.

Aproape două treimi (65,0%) din segmentul de populație analizat erau femei, 52,3% locuiau în mediul rural, iar 63,9% aveau vârsta cuprinsă între 25 și 34 ani.

Figura 17 - Distribuția tinerilor neocupați, necuprinși în educația formală, pe sexe și medii de rezidență (%)

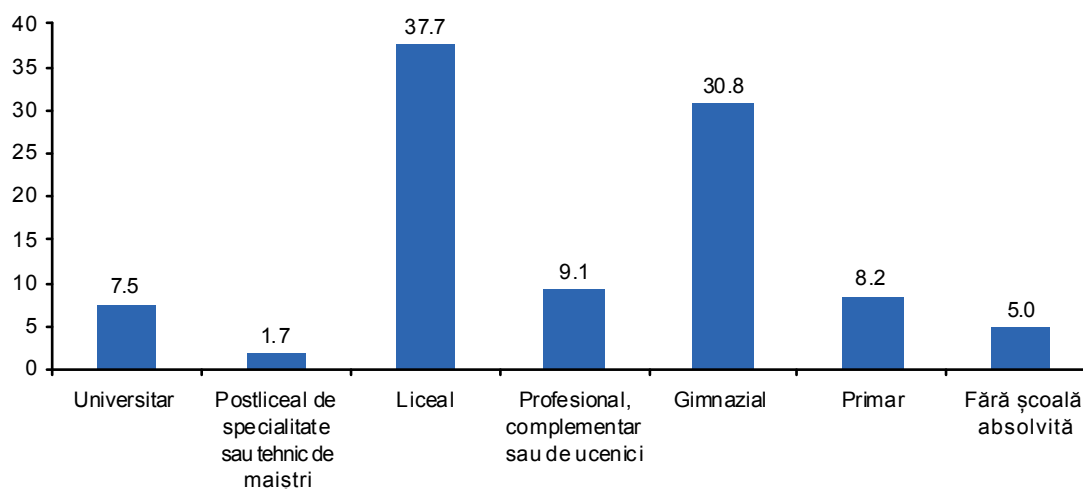
Repartizarea după nivelul de instruire absolvit arată că 48,5% finalizaseră studiile de nivel mediu. Tinerii cu nivel scăzut de educație reprezentau 44,0% din totalul tinerilor neocupați, necuprinși în educația formală, iar absolvenții de studii superioare dețineau o pondere de doar 7,5%.

Aproape jumătate (48,0%) urmaseră, în cadrul celui mai înalt nivel de instruire absolvit, programe și calificări generale, iar alți 24,0% finalizaseră programe în domeniul industriei și construcțiilor.

⁴ Categoria tinerilor neocupați cuprinde atât cei 278 mii șomeri (conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii) cât și cele 2091 mii persoane inactice

⁵ A nu se confunda cu așa-numita categorie a tinerilor NEET (neither in employment nor in education or training). Tinerii din categoria NEET sunt persoane neocupate care nu urmează nicio formă de instruire formală sau non-formală, în timp ce categoria de persoane analizată în acest capitol sunt tineri neocupați care nu urmează nicio formă de instruire formală (parte din aceștia putând fi totuși cuprinși în educația non-formală)

Figura 18 - Distribuția tinerilor neocupați, necuprinși în educația formală, după nivelul de instruire absolvit (%)

Din punct de vedere al modului de participare pe piața muncii, puțin peste un sfert dintre cei 969 mii tineri necuprinși nici în educație nici în ocupare erau șomeri⁶ (27,9%), restul fiind persoane inactice. Bărbații erau majoritari în rândul șomerilor (62,7%). Trei sferturi dintre persoanele inactice erau femei (75,7%)

Tabelul 5 - Distribuția tinerilor neocupați, necuprinși în educație după relația cu piața forței de muncă, pe sexe și medii de rezidență

	Total	Masculin	Feminin	Urban	Rural
Total (mii persoane)	969	340	630	462	507
- din care (%):					
Șomeri	27,9	50,0	16,0	29,5	26,5
Inactivi, din care, după statutul auto-declarat:	72,1	50,0	84,0	70,5	73,5
Beneficiari de pensie sau ajutor social	2,2	4,3	1,1	2,5	2,0
Casnice	47,5	0,0	73,1	43,0	51,6
Altă situație	22,4	45,7	9,8	25,0	20,0

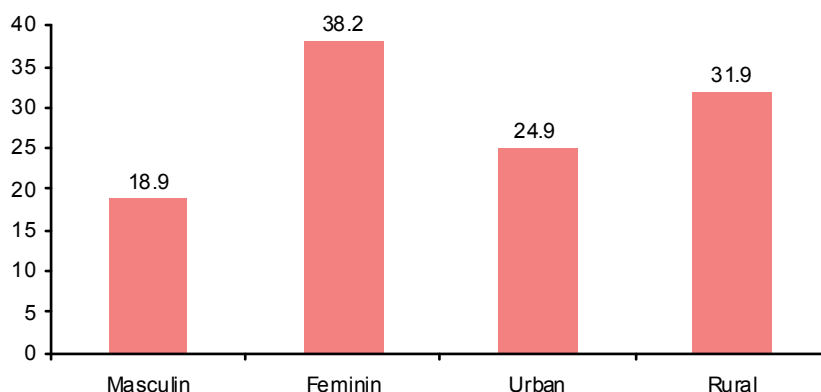
Erau șomeri jumătate dintre bărbații neocupați necuprinși în educație și doar 16,0% dintre femei. Aproape trei sferturi (73,1%) dintre tinerele femei neocupate și necuprinse în educație erau, conform statutului auto-declarat, persoane casnice.

5.3. Incidența neocupării în rândul tinerilor necuprinși în educație

Erau neocupați 28,1% dintre tinerii necuprinși în educație, cu diferențe majore pe sexe (18,9% în cazul bărbaților față de 38,2% în cazul femeilor). Pe medii de rezidență, valorile au fost ceva mai apropiate (24,9% pentru persoanele din mediul urban față de 31,9% pentru cele din mediul rural).

⁶ Căutând activ un loc de muncă și fiind disponibile să înceapă lucrul dacă l-ar fi găsit

Figura 19 - Ponderea tinerilor neocupați în rândul celor necuprinși în educație, pe sexe și medii de rezidență (%)

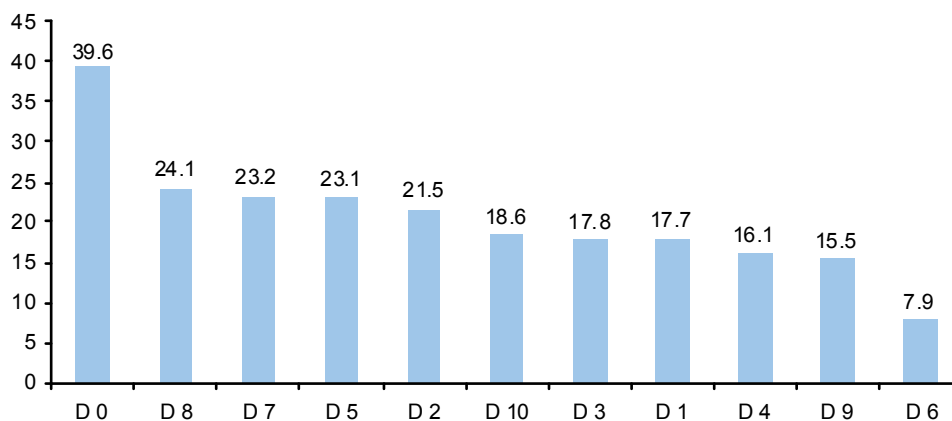

Incidența neocupării scade pe măsura înaintării în vârstă. Astfel, la vârste cuprinse între 15 și 19 ani, peste jumătate (57,9%) dintre tinerii necuprinși în educație erau neocupați, ponderea acestora scăzând treptat, la sub un sfert (22,5%), pentru grupa de vârstă 30-34 ani.

După nivelul de instruire, cea mai mare incidență a neocupării în rândul persoanelor necuprinse în sistemul educațional se observă în rândul tinerilor fără școală absolvită - 83,9% (91,6% în cazul femeilor și 74,6% în cel al bărbaților), iar cea mai redusă în cazul absolvenților de învățământ superior - 11,0% (7,5% în cazul bărbaților și 14,0% în cel al femeilor).

Erau neocupați 39,6% dintre tinerii necuprinși în educație care urmaseră în cadrul celui mai înalt nivel de instruire absolvit, programe și calificări generale și doar 7,9% dintre cei care urmaseră programe în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor.

Figura 20 - Ponderea tinerilor neocupați în rândul celor necuprinși în educație, pe domenii de pregătire conform școlii de cel mai înalt nivel absolvite (%)

D 0 - Programe și calificări generale

D 1 - Educație

D 2 - Arte și științe umaniste

D 3 - Științe sociale, jurnalism și informații

D 4 - Afaceri, administrație și drept

D 5 - Științele naturii, matematică și statistică

D 6 - Tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC)

D 7 - Studii de inginerie, industrie (extractivă, prelucrătoare, energie electrică, termică, gaze, apă) și construcții

D 8 - Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare

D 9 - Sănătate și asistență socială

D 10 - Servicii

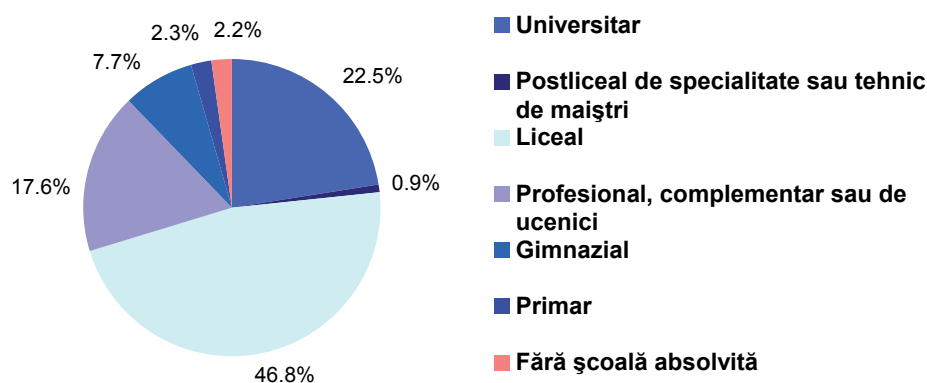
5.4. Sprijin pentru găsirea unui loc de muncă

Din totalul celor 969 mii tineri neocupați și necuprinși în educația formală, doar o mică parte (**23 mii persoane**, reprezentând 2,3% din total) **au primit în ultimele 12 luni sprijin gratuit din partea Agenției naționale de ocupare a forței de muncă⁷ în vederea găsirii unui loc de muncă**. Aceștia erau majoritar femei (52,0%) și persoane rezidente în mediul rural (53,3%).

Distribuția pe grupe de vârstă arată că ponderea cea mai mare era deținută de tinerii cu vârsta cuprinsă în intervalul 20-24 ani (35,4%). Persoanele de 30-34 ani reprezentau 29,6% din totalul tinerilor sprijiniți de Agenția națională de ocupare a forței de muncă, iar cele de 25-29 ani dețineau o pondere de 23,0%. Doar 12,1% erau persoane foarte tinere (de 15-19 ani).

Aproape două treimi (65,3%) erau tineri cu studii medii (cea mai mare parte a acestora fiind absolvenți de studii liceale). Tinerii cu studii superioare reprezentau 22,5%.

Figura 21 - Distribuția tinerilor sprijiniți de Agenția națională de ocupare a forței de muncă, după nivelul de educație (%)

În ceea ce privește utilitatea variatelor modalități de sprijin pe care agenția le poate acorda, 87,7% dintre respondenți au considerat că cea mai utilă dintre acestea a fost informarea și consilierea privind locurile de muncă vacante.

5.5. Disponibilitatea de a se muta pentru a obține un loc de muncă

Accederea la un loc de muncă presupune uneori acceptarea unor condiții care implică un potențial disconfort pentru cei doritori a îl ocupa. O astfel de condiție poate fi mutarea reședinței într-o altă localitate din țară sau în străinătate.

Doar **194 mii tineri** (20,0% dintre tinerii neocupați și necuprinși în educație) **ar fi dispuși să se mute dacă ar fi necesar să o facă pentru a ocupa un loc de muncă**. Dintre aceștia, majoritatea ar accepta să se mute oriunde, chiar și în străinătate (66,5%), restul acceptând doar o eventuală mutare într-o altă localitate din țară.

Tinerii disponibili să își schimbe reședința sunt majoritar bărbați (57,6%), iar două treimi aparțineau grupei de vârstă 20-29 ani.

Ar fi dispuși să se mute pentru a obține un loc de muncă 32,8% dintre bărbați și doar 13,0% dintre femei.

⁷ prin Agențiile Județene de Ocupare a Forței de Muncă și ale Municipiului București

Cea mai mare disponibilitate la o eventuală mutare au arătat-o bărbații cu nivel mediu de instruire (38,6%), iar cea mai mică femeile cu nivel scăzut de educație (11,4%).

În ceea ce privește cei **775 mii tineri care, deși nu studiază și nici nu lucrează, nu ar accepta să își schimbe reședința** dacă acest lucru ar fi necesar pentru a ocupa un loc de muncă, aceștia erau în principal femei (70,6%).

5.6. Disponibilitatea la deplasări lungi către și dinspre locul de muncă

Un alt criteriu care poate influența decizia de a accepta un loc de muncă este distanța acestuia față de domiciliu.

La întrebarea dacă **ar accepta un loc de muncă în condițiile în care durata deplasării între acesta și adresa de reședință ar fi mai mare de o oră, 35,9% dintre tinerii neocupați și necuprinși în educație** au furnizat un răspuns pozitiv. Această pondere a fost mai mare în cazul bărbaților (45,3%) decât în cel al femeilor (30,8%). Pe medii de rezidență diferențele sunt ne semnificative, procentele corespunzătoare fiind de 36,5% pentru tinerii din mediul urban și de 35,4% pentru cei din mediul rural.

Dintre absolvenții de învățământ mediu, 42,7% ar accepta un loc de muncă aflat la distanță relativ mare de casă (durata deplasării fiind de peste o oră). Proporția corespunzătoare a fost de 31,4% în cazul tinerilor cu studii superioare și de doar 29,2% în cel al tinerilor cu nivel scăzut de educație.

III

Tabele

Datele statistice prezentate în această lucrare au fost determinate pe baza informațiilor colectate prin cercetarea statistică “Accesul tinerilor pe piața muncii” (CIC 2016), desfășurată în trimestrul II 2016, ca modul atașat la Ancheta forței de muncă în gospodării (AMIGO).

Pentru interpretarea corectă a diferiților indicatori se va ține seama de conceptele metodologice și definițiile prezentate în prima parte a lucrării.

- Note:
1. Datorită rotunjirii părții zecimale finale a coeficienților de extindere la 5 zecimale, există uneori mici diferențe între unele totaluri estimate la nivelul diferitelor tipuri de tabele și ceea ce rezultă din însumare.
 2. Rubricile marcate cu * semnifică date nefiabile datorită numărului redus de cazuri observate.
 3. Datele care iau valori cuprinse în intervalul 6500-11499 (persoane) au un grad scăzut de fiabilitate; coeficienții de variație (CV) se situează între 0,20 - 0,30.
 4. Rubricile marcate cu - semnifică “nu există date”.